

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Tržič. — Izdaja ČP Gorenjski tisk Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar — Odgovorni urednik Albin Učakar

Letnik izhaja od oktobra 1941 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

GLAS

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Dan Združenih narodov

Pojutrišnjem, v petek, 14. oktobra, bo minilo 24 let, ko so v San Franciscu ustanovili organizacijo Združenih narodov. 51 držav je takrat podpisalo ustanovno listino, v kateri zasledimo veliko in humano misel: Mir in prijateljsko sodelovanje ter pomoč!

Organizacija Združenih narodov, Kolikokrat smo v 24 letih že slišali to ime? Kolikokrat smo se zgrozili ob prebirjanju časopisnih vesti in poslušanju radijskih poročil o nespoštovanju načel te organizacije? Nič kolikokrat smo se že vprašali, kakšen odnos imajo države članice in ustanovitelje do ustanovne listine. Spomnimo se samo Koreje, hladne vojne, rasne nestrpnosti, Vietnamra, Blížnjega vzhoda, afriških in azijskih dežel v razvoju. V vseh naštetih in vrsti drugih primerov smo bili po eni strani priča prizadevanjem, da bi ohranili mir in vzpostavili prijateljsko mednarodno sodelovanje ter pomoč, po drugi strani pa omalovaževanju in nespoštovanju zapisanih stališč.

Pa vendar. 24 let je sicer kratka doba v zgodovini

vini nekega naroda in našega planeta nasploli. 24 let je tudi kratka doba v prizadevanjih za mir. Toda misel je vzklikla, korenine so pognale in iz trenutnih spopadov, družbenih, ekonomskih in drugih razlik med narodi, ki še vedno obstajajo, se vseeno vedno močnejše krepi in razrašča misel o miru, prijateljstvu in pomoči.

124 držav je danes že članici organizacije Združenih narodov. In velika večina le-teh si na slehrem koraku z zgledi prizadeva spoštovati in uresničiti miroljubna načela. Med njimi je tudi Jugoslavija.

Ceprav na pogled morada ni videti, pa je vendar le res, da mir, prijateljsko mednarodno sodelovanje in pomoč le niso tako daleč in nedosegljivi. Svet je iz dneva v dan manjši in ljudje, ki jih ločijo velike dolžinske razdalje, so si vedno bolj bližu. — Bližu v ideji o miru, prijateljstvu, sodelovanju in pomoči, ki vsak dan v mnogih primerih že postaja otipljiva resničnost.

A. Z.

Včeraj je bil v Kranju pogovor o predlogu statuta kulturne skupnosti v kranjski občini. Razen članov iniciativnega odbora za ustanovitev skupnosti so se pogovora udeležili tudi član IS skupščine SRS dr. Ernest Petrič, predstavnik republiškega sekretariata za prosveto in kulturo tovarš Berčič, predsednik in podpredsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar in Janez Sušnik ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij v občini. (jk) — Foto: F. Perdan

Sejem obrti in opreme končan

Proti pričakovanju uspeh

V ponedeljek so v Kranju zaprlji II. sejem obrti in opreme. Na njem je sodelovalo 64 razstavljalcev, odprli pa so ga v soboto, 11. oktobra.

»Sejem je proti pričakovanju zelo dobro uspel. Zabeležili smo okrog 30 tisoč obiskovalcev, razstavljalci pa so

prodali za okrog pol milijarde starih dinarjev različnih izdelkov. Največje popraševanje je bilo po kmetijskih strojih in strojih za obdelavo različnih materialov. Pa tudi razstavljalci tekstilnih izdelkov so bili z obiskom in prodajo zadovoljni. — Ceprav je na začetku oziroma v pripravah na letošnji drugi tovrstni sejem kazalo bolj slabo, mislim, da smo lahko kar zadovoljni. Res je, da v okviru sejma ni bilo moč uresničiti vseh sporednih prireditvev, vendar sem prepričan, da se bo v prihodnje tudi ta sejem uveljavil podobno kot drugi sejmi v Kranju.«

Tako nam je včeraj povедal direktor Gorenjskega sejma Alojz Okorn.

V Kranju pa je že tako rekoč vse pripravljeno tudi ja jubilejni, deseti, novoletni

sezem. Ta bo od 16. do 26. decembra. Tudi ta sejem bo v prostorih delavskega doma. Razstavni prostori pa so že oddani.

A. Z.

mešanica kav

E K S T R A

VSAKOMUR PRIJA
KAVA ŠPECERIJA

za vsakogar
nekaj
v trgovinah
ZIVILA
Z
K
KRANJ

ALMIRA

ALPSKA MODNA INDUSTRIJA

RAZPRODAJA PLEHENIN

od 20. oktobra dalje v tovarniški trgovini v Radovljici

z velikim popustom

A
ALMIRA

Radovljica

Uspel seminar za vodstva SZDL

V petek in soboto je bil v hotelu Kazina na Jezerskem seminar za predsednike in sekretarje organizacij socialistične zveze v krajinski občini. Seminar je pripravil izvršni odbor občinske konference SZDL Kranj, da bi se na njem z vodstvi organizacij pogovorili o bodočem delu in nalogah občinske konference in krajevnih organizacij socialistične zveze.

Dobro obiskanega, zanimivega in uspelega dводневnega seminarja so se udeležili tudi član predstavstva republiške konference SZDL Franc Kimovec-Ziga, poslanec republiškega zbora slovenske skupščine Martin Košir in sekretar komiteja občinske konference zveze komunistov Kranj Franc Rogelj.

Prvi dan seminarja je v dopoldanskem delu obširno pojasnil družbeni gospodarski razvoj kramjske občine podpredsednik občinske skupščine Janez Sušnik, ki se je še posebej zadržal na razvoju in delu družbenih služb. Tako je obrazložil potrebe po razvoju šolstva in vzgojnega varstva v občini in delu, da bo o tem v novembру in decembru v občini stekla javna razprava. Posebej pa je omenil tudi usphe, ki so bi-

li v zadnjem času dosegli v občini na področju kulture in dejal, da vse priprave na ustanovitev kulturne skupnosti dobri potekajo. V razpravi pa je potem odgovarjal na vprašanja o telesni kulturi, o razvoju gostinstva, turizma itd. Po bogati in zanimivi razpravi so na seminarju sprejeli sklep, da bo v občini treba v prihodnje izpopolniti sistem obveščanja vodstev in članov SZDL.

Po uvodnih mislih predsednika občinske konference SZDL Toneta Volčiča, ki je govoril o vsebinski političnega delovanja SZDL, so popoldne sodelovali v razpravi tudi Martin Košir in Franc Rogelj. Prvi je govoril o vlogi SZDL in delu poslanca, Franc Rogelj pa je povedal nekaj delovnih izkušenj z njegovega dela v SZDL. Uvodno besedo o organizaciji in kadrovskih vprašanjih občinske in krajevnih organizacij je imel v soboto dopoldne sekretar izvršnega odbora občinske konference Jože Kavčič. V razpravi pa je potem med drugimi sodeloval tudi tovarš Ziga. — Bogato gradivo s seminarja bo sedaj preučil izvršni odbor občinske konference.

A. Z.

Republiški poslanec, bivši komisar 31. divizije, Ivan Franko-Izrok govoril zbranim borcem in domačinom. — Foto: K. Makuc

Žiri - dom jurišnega bataljona

Preteklo soboto in nedeljo so v Žireh gostoljubno kot pred 25. leti sprejeli in počastili borce jurišnega bataljona 31. divizije ter jim podeleli domicil v tem kraju. Pri županu v Dobračevem se je v soboto popoldne zbralo veliko borcev te nekdajne

junaške enote na tovariško srečanje. Tam so odkrili spominsko ploščo. V nedeljo pa se je pred veliko tribuno na trgu pred zadružnim domom v Žireh tem borcem pridružilo veliko drugih borcev 31. divizije, prebivalstva okolice in Poljanske doline kakor tu-

Seminarja na Jezerskem so se udeležili predsedniki in sekretarji krajevnih organizacij SZDL — Foto: A. Žalar

di z logaške in idrijske strani, ki so bili nekoč tesno povezani z usodo svojih borcev. O bojih jurišnega bataljona, o pomenu partizanstva nasplih ter o današnjem uveljavljanju naše samoupravne družbe sta govorila nekdanji komisar 31. divizije in današnji poslanec Ivan Franko-Izrok ter bivši borec bataljona Janko Burnik. Predsednik treh sosednjih občin: Skofje Loke, Logatca in Idrije so podeleli predstavnikom bataljona domicilne listine, na pročelju zadružnega doma pa so odkrili veliko spominsko ploščo, ki ob izvirnih domicilnih sestavljenega partizanskega in sovražnega orožja — delo znanega Toneta Svetina — ponazarja najhujši boj jurišnega bataljona na Krasu 16. januarja 1945. Slovesnost je dopolnjeval moški pevski zbor iz Alpine, zbor učencev osnovne šole »Padilih prvočrnih« iz Žirov in godba na pihala. Izredno lep jesenski dan je še povečal razpoloženje, tako da se je tovariško srečanje med bori in domačini nadaljevalo do večera.

K. M.

KRANJ

TRŽIČ

JESENICE

BLED

RADOVLJICA

SKOFJA LOKA

● Nalagajte devizne prihranke na devizne račune pri ●

Gorenjski kreditni banki

Naložbe na devizne račune obrestujemo po najvišjih obrestnih merah 6 % do 7,5 %, in sicer:
4 % do 6 % v devizah — razliko v dinarjih

RAZEN TEGA LAHKO S SVOJIMI NALOZBAMI
SODELUJETE PRI VELIKIH NAGRADNIH
ZREBANJAH, ČE IMATE NALOZBO V VRED-
NOSTI DIN 1000 ALI 2000 VEZANO NA ODPO-
VEDNI ROK DVEH OZIROMA ENEGA LETA.

Trgovino je treba prilagoditi

Na zadnji 5. seji obči zborov radovljiske občinske skupščine (bila je 8. oktobra) so odborniki med drugim razpravljali tudi o problematički trgovine v občini. Poudarili so, da trgovina na debelo v občini ni dovolj razvita. Vzroka za to sta dva. Specializirani gospodarji svojega poslovanja niso razširjali, dejavnost nekaterih manjših gospodarskih podjetij pa je upadala. Bolje pa je po potatkih razvita v radovljiske občini trgovina na drobno. Ta se je posebno v zadnjih letih močno razvila in modernizirala. Tako je razmerje med številom prebivalcev in številom trgovin zdaj kar ugodno. Vseeno pa so meni-

li, da bi domača trgovska podjetja z različnimi oblikami morala težiti k združevanju sredstev za gradnjo večjih trgovskih prostorov, kajti potrebe po teh na nekaterih urbaniziranih področjih v občini bodo še nekaj časa načršale. Pri tem pa so tudi poudarili, da se v občini ne nameravajo zapirati, ampak omogočiti gradnjo trgovskih prostorov tudi investitorjem zunaj občine.

Razen tega pa so v sklepih tudi poudarili, da je v trgovinah treba povečati izbor in kakovost različnih izdelkov, predvsem pa v prihodnje prilagoditi trgovino turističemu položaju oziora značaju občine.

A. Z.

O dopolnitvah statutov podjetij v Kamniku

Minulo sredo je bil v Kamniku posvet o dopolnitvah statutov delovnih organizacij ob novih ustavnih in zakonskih spremembah. Posvet, ki ga je pripravil kamniški občinski sindikalni svet, so se poleg direktorjev kamniških delovnih organizacij udeležili tudi strokovni sodelaveci in sestavljalci statutov delovnih organizacij.

Udeleženci tega razgovora, že drugega po vrsti, so najprej ugotovili, da bo sprememba statutov delovnih organizacij omogočala nadaljnji razvoj samoupravljanja v

podjetjih. Na razgovoru so se najdile zadržali pri obravnavanju družbenoekonomskoga položaja delavcev, delovne enote in delovnih organizacij. Pri tem so opozorili na nekatere pojave samoupravnega tehnokratizma, ki skuša izločiti napredne neposredne proizvajalce iz samoupravnega odločanja. Takšne težnje bi lahko po mnenju večine udeležencev onemogočili tudi z določbami statutov delovnih organizacij, kot tudi z večjo aktivnostjo vseh družbenopolitičnih organizacij v podjetjih.

V. G.

V tržiški občini letos več potrošniških posojil

V prvem letosnjem polletju se je v tržiški občini povzelo število uporabnikov potrošniških posojil in posojil za turistične namene na 15,7 odstotka. Potrošniška posojila pri banki so se povzela za 4,8 odstotka, pri trgovskih organizacijah pa za 23,9 odstotka. Poraslo je tudi število turističnih posojil, in sicer za 10 odstotkov.

Ce primerjamo omenjene podatke z vrednostjo posojil, opazimo, da je vrednost posojil v večjem porastu kot število uporabnikov posojil. Tako se je v primerjavi z

enakim lanskim obdobjem v prvem polletju letos vrednost vseh posojil povečala za 34,2 odstotka, vrednost potrošniških posojil pri banki pa za 19,9 odstotka in je dosegla 2,073.838 dinarjev. Vrednost potrošniških posojil pri trgovskih organizacijah se je letos povečala za 51,6 odstotka oziora od 1.411.916 din na 2.140.319 dinarjev. Medtem ko so v prvem polletju lani turistična posojila dosegla vrednost 46.406 dinarjev, se je njihova vrednost v enakem letosnjem obdobju povečala za 37,1 odstotka oziora na 63.608 dinarjev. Vig

Predstavljamo vam:

Mesarsko podjetje Tržič

Kolektiv mesarskega podjetja iz Tržiča je lani odpril sodobno klavnicu, ki jih je veljala 1,8 milijona dinarjev. Dve tretjini sredstev so prispevali sami, medtem ko so eno tretjino gradbenih stroškov pokrili s sredstvi iz kratkoročnega kredita. Z novo klavnicu so se delovali pogoj precej izboljšali, z sodobnejšim tehnološkim postopkom pa se je povečala tudi mesečna proizvodnja mesa od prejšnjih 60 ton na sedanjih 100 ton.

Klub novi klavnicu in klub le 3-odstotnemu povisjanju osebnih dohodkov zaposlenih, je imelo podjetje v prvih devetih mesecih 90.000 dinarjev izgube. Po njihovem mnenju za to izgubo niso kriči sami, temveč je prišlo do nje zaradi plafoniranih maloprodajnih cen mesa. Ob tem velja omeniti dejstvo, da je bilo klavne živine pred enim letom na pretek, medtem ko je letos čutiti precejšnje pomanjkanje. Posledica vsega tega so povečane cene živine, in sicer goveje za 8%, telet za 18 odstotkov in prašičev za 11 %. Tako smo prišli do zanimivega pojava, ko cene živine rastejo, klavne živine pa primanjkuje.

Posvetovanje o osebnem delu

Občinska konferenca SZDL Kranj bo danes (sreda) dopoldne pripravila posvetovanje o osebnem delu z zasebnimi sredstvi. Podobno posvetovanje je junija letos na pobudo centralnega sveta zveze sindikatov Jugoslavije

in centralnega odbora sindikata delavcev storitvenih dejavnosti organiziral občinski sindikalni svet v Kranju. Na takratnem posvetovanju so bila sprejeta nekatera stališča o osebnem delu z zasebnimi sredstvi oziora o položaju obrtništva v občini. Na podlagi več razprav v Sloveniji in drugih republikah je centralni odbor sindikata delavcev storitvenih dejavnosti izdelal predloge dokončnih stališč. Na današnjem posvetovanju bodo zato razpravljali o teh stališčih oziora predlogih za spremembu zveznih predpisov na področju osebnega dela z zasebnimi sredstvi.

A. Z.

Drobci iz razmišljaj o gospodarjenju v občini Jesenice

Zaradi enostranske razvitosti lahko kdaj pa kdaj požanješ dvojno žetev, vendar moraš računati s tem, da boš več let zapovrstjo morda ostal brez nje

(Nadaljevanje)

S tovarno Izolirka iz Most smo skladno z interesom organov te delovne organizacije po dolgorajnih ovirah, ki so se znova in znova postavljale na pot, le prišli do gradnje nove tovarne na haldji Železarne, ki bo stekla v prvem četrletju sedemdesetega leta. Izolirka proizvaja na dokaj zastarel in slabo produktiven način žlindri, volno (izolacijski material) že vsa povoja leta. Sedanja proizvodnja je locirana v neposredno bližino plavžev in je zasnovana na predelovanju tekoče plavžarske žlindre. V novem obratu bo proizvodnja podvojena, tehnološki proces pa bo neodvisen od kemične sestave vsakokratne žlindre na plavžih. Razen tega bo v novi tovarni uvedena proizvodnja gradbenih plošč in konfekcijskih izdelkov za razne tovarne, ki potrebujejo iz dneva v dan več izolacijskega materiala. Ko bo proizvodnja stekla, bo že v začetnem obdobju novih štirideset delovnih mest za ženske. Pri gradnji tega obrata so gradbeni roki in uvajanje proizvodnje prekoračeni za več kot leto dni, saj bi proizvodnja morala že zdavnaj teči. Vzrok je predvsem v težavah, ki jih je imelo podjetje

pri pridobitvi kredita in tudi v tem, da je podjetje menjalo proizvajalca opreme (inozemškega) ter ima novi proizvajalec za dobavo svoje opreme zelo dolge roke. Strokovnjaki nam zatrjujejo, da se je to splačalo, in upam, da bo njihove trditve čez nekaj mesecov potrdila proizvodnja, ki bo stekla v tem obratu. Za nas je bistveno pomembno dejstvo, da bo že v začetnem obdobju proizvodnje dobilo zaposlitev v novem obratu 40 žensk.

Menjati strukturo ekonomske substance na Jesenicah in v občini za nas realno pomeni odpirati nove proizvodne obrate, ki bodo zaposlovali odvisno žensko delovno silo, ki bodo predelovali prvenstveno domače surovine in reprodukcijske materiale in ki bodo zlasti oplemenili izdelke železarne z dodatnim (vloženim) delom.

Oba obrata, o katerih so tekla naša razmišljajna, spadata po svojih karakteristikah v to kategorijo. Istočasno pa si prizadevamo razviti nove vrste in oblike proizvodnje v ostalih malih obratih, ki so nastali pri nas v preteklosti, bodisi zaradi prizadevanj posameznikov ali družbe, bo-

disi zaradi možnosti in potreb, ki so v preteklosti obstajale. Letos je uspelo v integraciji s Tovarno čipk in vezenin Bled zaposliti štirideset žensk pri izdelovanju konfekcijskih izdelkov in tkanin, ki jih ta tovarna izdeluje. Podjetje Cokla na Blejski Dobravi je uvozilo iz podjetja, s katerim se je integriralo, ne le stroje, pač pa tudi tehnologijo in industrijske navade za to delo. Upamo, da bo uspelo v prihodnjem letu novo proizvodnjo podvojiti, zaposliti še dodatnih štirideset žensk in tudi na tem področju narediti nov korak v smeri popravljanja sedanje ekonomske substance v naši občini. Razumljivo, da je ta novi korak vezan na dograditev novih poslovnih prostorov, le-ta pa na možnost najetja kreditov v ta namen.

Trije uspeli poskusi v preteklih dveh letih ne pomenijo še nikakrsne prelomnice v gospodarjenju pri nas. Prav tako ne kažejo vseh naših prizadevanj iz tega obdobja, saj so bila vložena prizadevanja najmanj trikrat večja od rezultata vloženih naporov. In če doslej s šestimi poskusi nismo uspeli, nas to ne odvraca od naših programskih zamisli. Saj nam je že zdavnaj znana modrost, da pomeni ekonomsko napredovati, imeti jasen program, trdo in uporno delati za njegovo postopno uresničevanje in nikdar ne kloniti, četudi doživlja izmenoma neuspeh in poraz.

Trdno smo odločeni stopnjevati naše napore do tiste stopnje in takšnih rezultatov, da bomo doživelci odločilno prelomico v razvitosti gospodarstva v obliki dovolj heterogene strukture naše proizvodnje in zaposlenosti.

(Dalje prihodnjič)

F. Zvan

Kristijan Perko: Preobrazba miselnosti je dolgotrajen proces

Položaj v nekaterih pano-
gah in delovnih organiza-
cijah v Tržiču ni najboljši.
Imate prisilno upravo v
Kmetijski zadrugi, govorili
ste o Runu (združevanju,
pogodbenem sodelovanju), dokazovali ste
(zelo dolgo), kako rentabilno je združevanje tržiškega gostinstva — pa
menijo niso bila dovolj
upoštevana. Medtem pa
smo sprejemali programe in sledili Titovim besedam »Od besed k dejanju«. Kako kot sekretar komiteja občinske konference ZK Tržič ocenjujete na-
stall položaj?

Trenutna stanja tržiškega gospodarstva v celoti, zaradi njegove heterogene strukture nikdar niso bila tako, da bi jih lahko na podlagi določenih kazalcev ocenili kot zelo slaba, še manj pa kot odlična. Ta ugotovitev velja v polni meri tudi za letošnje prvo polletje. Vendar mislim, da bi bilo zelo narobe, če bi vzeli to ugotovitev še naprej kot dejstvo, s katerim se je pač treba v neki meri spoprijaznit, ker analiza vzrokov kaže na to, da so nekatere težave bolj ali manj značilne za celotno tržiško gospodarstvo. To so težave, ki izhajo iz neustrezne kadrovske strukture, ki je za tržiško občino kar preveč in vzemirljivo slaba, čeprav družbenopolitične organizacije in skupščina že nekaj let nazaj opozarja na posledice, ki jih v današnjih, še bolj pa v perspektivnih pogojih gospodarjenja, povzročajo neustrezna kadrovska struktura in logično, vzporedno s tem, ne povsem in ne povsod, ustreznih kadri.

Analiza kvalifikacijske strukture zaposlenih iz leta 1968 za občino Tržič nam kaže stanje, ki ni vzdržno in že karakteristično v negativnem smislu za tržiško gospodarstvo. Karakteristično zato, ker podatki: 0,8% zaposlenih v gospodarstvu z visoko in višjo izobrazbo, 6,2% z srednjo izobrazbo, 15,6% z dokončano osmiletko in kar 50,4% z nedokončano osnovnošolsko izobrazbo — še slabši so podatki za samo industrijo — niso primerljivi z nobeno občino v okviru Gorjanske, ne s celotno Slovenijo, še manj pa s celo državo, čeprav se imamo in nas imajo za industrijsko razvito in gospodarsko močno občino. Marsikdo bi tem ugotovitvam v opravičilo dejal, da takšna kadrovska struktura je ne more imeti takih negativnih posledic, ker so obstoječi kadri uspeli obdržati naše gospodarstvo na nivoju kot dejansko je. Osebno mislim, da to ni res, ker so težave vedno večje in pozitivni premiki, odvisni od misel-

nosti obstoječih kadrov, težki in dolgotrajni.

In prav v tem, v miselnosti ljudi, samoupravljalcev, je bistvo problema. Dejstvo je, da v svojih prizadevanjih, svojem delu ne znamo pravilno vrednotiti vseh faktorjev, ki vplivajo na dvig osebnega in družbenega standarda, da hlastamo vse preveč po kratkotrajnih, neposrednih koristih, posredne in dolgoročne pa zanemarjamo. Vzroke za težave, ki zaradi tega nastajajo, v svoji dvojčnosti iščemo zunaj nas samih, posledice pa odpravljamo vse preveč z besedami in vse premožno z dejani.

Jasno je, da je preobrazba miselnosti dolgotrajen proces in prav zato predstavlja osnovno področje dela komunistov, ne samo navzven, ampak v trenutni faziji predvsem med nami samimi, ker le tako bomo lahko nastopali kot oblikovalci in nosilci naprednih idej samoupravno demokratične družbenopolitične skupnosti. Osebno sem prepričan, da je v nas, tržiških komunistih, dovolj moči in sposobnosti, da izločimo besedno zrno od besednih plev in da to zrno realiziramo in ovrednotimo z dejani, čeprav zahteva to zaradi kvazi samoupravljavske miselnosti in nedemokratičnih tendenc posameznikov, dolgotrajno in z navideznimi kompromisi oteženo delo, delo, ki bi bilo brez teh vzročno logičnih, vendar nepotrebnih priveskov, uspešnejše, tako časovno kot po kvaliteti.

Koliko mladih ste sprejeli v zvezo komunistov? Zakaj samo toliko? Kje so vzroki, da mladi ljudje ne vstopajo?

Lani in med letošnjim letom je bilo sprejetih v zvezo komunistov skupno 58 mladih članov. To število v primerjavi s prejšnjimi leti predstavlja porast, vendar dotor mladih v zvezo komunistov ni takšen, da bi zagotavljalo dobro in kontinuirano dejavnost. Vzrok za tako stanje je več, vendar jih lahko združimo v dva glavna, in sicer: izoliranost članstva ter pospoljevanje in izenačevanje negativnih odklonov posameznikov z dejavnostjo organizacije ZK, kot idejnega nosilca socialistične miselnosti.

Ce pogledamo dejansko stanje, lahko ugotovimo, da je članstvo izolirano tako navzven kot navznoter. Izoliranost navzven se kaže predvsem v tem, da tako članstvo kot organizacija nima vzpostavljenih neposrednih in permanentnih stikov, ki bi omogočili nenehno oblikovanje vseh tistih, za katere lahko menimo, da so potenci-

alni kandidati za sprejem. Dejstvo je, da se mlad človek zaradi želje po uveljavitvi in osamosvojitvi hoče oblikovati sam, toda pri tem je podzavestno podvržen vplivom sredine, v kateri živi. Zato mislim, da bi se morali kot komunisti v večji meri vzeti, da mladega človeka s pravilnim tolmačenjem raznih pojmov oblikujemo in pripravljamo za sprejem v članstvo ZK, ne pa, da ga pri iskanju življenjskih ciljev in resnic bolj ali manj neprizadeto opazujemo, v končni fazi pa kampanjsko in pavšalno ocenjujemo njegove kvalitete in privrženost ideji marksizma-leninizma.

Kampanjsko vključevanje mladih v organizacijo povzroča po drugi strani tudi izoliranost v organizaciji sami. Mlad človek, sprejet v organizacijo, se zaradi svoje neizoblikovanosti ne znajde. Zaradi svoje mladostne zagnostnosti zapade v ekstreme, pri tem pa naleti namesto na pomoci v obliki kompleksnejšega tolmačenja raznih pojmov in problemov na pasivni ali celo negativno aktivni odpornostega članstva. Tako se zbuditi v mladem članu negotovost in vzporedno s tem tudi zmanjšana aktivnost ali celo popolna pasivnost. Posledice tega pa se v neki meri kažejo tudi pri sprejemanju novih članov.

Kot drugi vzrok sem navepel pospoljevanje in izenačevanje negativnih odklonov posameznikov, kot da so to odkloni ideje, na kateri temelji organizacija ZK. Res je, odkloni posameznikov obstajajo in bodo tudi v bodoči obstajali, saj je to logična posledica življenja. Organizacija ZK jih ne taji in jih ne

prikriva, obenem pa jih tudi ne tolerira, ampak se stalno bori za to, da se vzroki in posledice odpravljajo, obenem pa tudi za to, da bi bilo teh odklonov vedno manj. Razumljivo pri tem pa je to, da smo komunisti v tem boju, v vsej svoji dejavnosti, pod mikroskopom naših nasprotnikov, ki spremo lansirajo med prebivalstvo zameleno, ne pa ostro oblikovano sliko, kar omogoča razna pdikanja in v končni fazi izenačevanje defektov posameznika z defektami organizacije kot celote. Dejstvo je, da se tega komunisti pri svojem delu vse premožno zavedamo, da reagiramo na odklone v svojih lastnih vrstah prepočasi, da smo za preobrazbo miselnosti tako nas samih kot celotnega prebivalstva premožno aktivni, dejstvo pa je tudi to, da se napake ne bodo popravile, miselnost ne spremeni z brezplodnim kritizerstvom za vogali, temveč le v vključevanjem v organizacijo in aktivnim, predvsem pa vztrajnim delom vseh tistih, ki čutijo v sebi moč in sposobnost, da postanejo tvorci in nosilci demokratičnih in naprednih razvojnih tokov naše družbe. Zato je sklicevanje vseh tistih potencialnih kandidatov proti vstopu v organizacijo na podlagi takih argumentov velika življenjska zmota, v najslabšem primeru pa puhi, zlonamerne fraze.

Kako si zamišljate delovanje medobčinskega sveta ZK v okvirih potreb po boljšem regionalnem so-delovanju?

Težnja po ustanovitvi regionalnih-medobčinskih svetov ZK, ki se je pojavila vzporedno z reorganizacijo, je zbudila med članstvom precej razprav in pomislek. Osebno mislim, da so vsi pomisli odveč, ker medobčinski sveti dejansko predstavljajo novo obliko samoupravljajučih sklepov in stališč.

To naj zagotovi, če bo potrebno, tudi s selekcijo članstva, afirmacijo ZK kot nosilca in tvorca samoupravnega sistema, katerega razvoj si je brez odločujočega in na takih osnovah postavljenega vpliva ZK, iluzorno zamišljati. To je dejstvo in tega se moramo vsi, zlasti pa komunisti, v polni meri in z vso odgovornostjo zavedati in tak tudi delovati.

Radovljisko gospodarstvo Večja proizvodnja in več dolžnikov

Zbrani podatki o rezultatih radovljiskega gospodarstva so na pogled dokaj ugodni. V primerjavi z lanskimi se je namreč letos v osmih mesecih proizvodnja povečala za 17 odstotkov. Tako so vsa industrijska podjetja razen LIP zabeležila več kot 10 odstotno povečanje. So posebno ugodne proizvodne rezultate pa so zabeležili tačas v Kemični tovarni Podmart, Iskri Otoče in v Plavnu.

Bolj popolno in objektivno sliko pa nam pokazujejo podatki o fakturirani in plačani prodaji. Fakturirana prodaja je bila za 19 odstotkov večja od lanske v osmih mesecih; v industriji pa celo za 26 odstotkov. Medtem

pa je plačana prodaja le za 11 odstotkov večja. Tako so bili različni kupci dolžni podjetjem za prek 32 milijonov novih dinarjev več kot v enakem lanskem obdobju. (Manjšo prodajo kot v osmih mesecih lani so letos zabeležili TIO — zaradi težav pri proizvodnji, Gozdno gospodarstvo Bled in obe gradbeni podjetji zaradi dolge zime slabega vremena, v gostinstvu pa hotela Jelovica in Triglav. Lanske prodaje pa niso dosegli tudi Preliminca Begunje, krojaštvo Elita Bled in Obretno-gradbeno podjetje Bled).

In nazadnje še nekaj podatkov o izvozu. Sest podje-

tij — LIP, Elan, Veriga, Plamen, Almira in Vezernine — je izvozilo za 2,856,670 dolarjev industrijskih izdelkov; od tega kar 2,474,782 na konvertibilno področje. Tako se je izvoz v tem času v primerjavi z lanskim povečal za 9 odstotkov oziroma v področju kar za 14. Tako so manjši izvoz zabeležili le Plamen, Elan in Almira (slednja na konvertibilno področje). V sestavi celotnega izvoza v občini na konvertibilno področje je na prvem mestu LIP z 32,3 odstotka, sledi Elan s 30,7, Veriga 21,2, Plamen 5,9, Almira 5 in Vezernine 4,9 odstotka.

A. Z.

Delavci cestnega podjetja Kranj te dni dokončujejo asfaltiranje 3,5 kilometrov dolgega odseka ceste med Hrušico in Mojstrano. Doslej precej valovito bodo prekrili z izravnalnim slojem ter tako avtomobilistom omogočili udobnejšo vožnjo. Investitor del je Cestni sklad SRS. Kot smo zvedeli na upravi Cestnega podjetja, so imeli graditelji precej težav s prometom, ki je še vedno dokaj gost. Kljub temu bodo dela končana do 26. oktobra. Ceprav gre samo za izravnavo, so doslej porabili že 4000 ton asfaltne mase. (ig) — Foto: F. Perdan

Tudi obrt potrebuje razvojni program

Na zadnjem posvetovanju o položaju obrti tako družbene katerimi se vsakodnevno srečujejo obrtne delovne organizacije in zasebni obrtniki. Zasebnikov je na Gorenjskem 1154, obrtnih delovnih organizacij pa 68. Če na hitro pregledamo te težave, dobimo vtis, da je družbena obrt nekoliko na boljšem. Ob natančnejšem pregledu pa ugotovimo, da o tem, kdo je na boljšem in kdo na slabšem, le stežka govorimo. Vsem bi šlo verjetno dobro, če bi uredili naslednja vprašanja: predpise, ki urejajo položaj obrtništva, vajenštva, vprašanje delovnih prostorov, integracija obrtnih podjetij, kreditiranje, davčno politiko in končno tehnično opremljenost gorenjske obrti.

Težav, ki zavirajo hitrejši razvoj obrti v gorenjskem koncu, res ni malo. Prav zato je snov presiska, da bi jo lahko vsaj delno obdelali v enem samem sestavku. Zato se bomo danes omejili na družbeno obrt in skušali osvetliti njen položaj.

Omenili smo predpise, ki urejajo položaj obrtništva. Velik del le-teh se dotika položaja vajencev, ki jih je vedno manj, kar pomeni, da se raje usmerjajo v industrijo. Pri vajencih je nejasno še eno vprašanje, za katerega se obrtniki zelo zanimajo. Razmejitev med praktičnim in teoretičnim delom, vprašanje klasifikacije poklicev, katerih je sedaj v obrti prek 180 in je zato težko sestavljati kvalitetne in primerne

učne programe. In še nekaj je obrtnikom trn v peti. Ali naj prejema vajenec nagrado samo med praktičnim delom ali tudi v času, ko presedi v šolskih klopeh in nabira teoretično znanje? Obrtniki menijo, naj bi vajenec nagrado prejmal le med praktičnim delom. Enako meni tudi svet za obrt pri gospodarski zbornici SRS.

Pri obravnavanju poslovnih oziroma proizvodnih prostorov za obrtno dejavnost sta pomembni dve vprašanji. Prvič. Odnos med najemodajcem in najemnikom, ki je v tem primeru obrtno podjetje. In drugič. Prostori, v katerih se razvija obrtna dejavnost so večinoma starci in jih čaka rušenje. Urbanistični programi pa ne predvidevajo novih.

Integracija obrtnih podjetij. Napiro za njeno uresničitev niso povsem uspeli. Menimo, da so bila obrtna podjetja preveč zaprta in zaljubljena vase in niso pristala na ponujeno integracijo. Danes je marsikateremu od njih žal, posebno tistim, ki so zaredili v težave. Primer: Sele sedaj prihajamo do spoznajna, kako pravilna je bila pred leti zamisljena gradnja obrtnih servisnih delavnic ob tovarni Sava v Kranju. Tako pa imamo sedaj vrsto razdrobljenih in raztresenih majhnih obrtnih delavnic po Kranju (mnenje strokovnega obrtnega sveta za Gorenjsko).

ČP Gorenjski tisk Kranj, delovna enota GLAS

sprejme
DELAVKO

za odpreno časopisa v nočnih urah 2-krat tedensko.

Prijavite se v upravi Glasa, stavba občinske skupščine Kranj, soba št. 110.

Prednost imajo ženske srednjih let s stanovanjem v bližini tiskarne.

Ne dramatiziramo! Pa vendar ...

Bliža se rok za uskladijanje samoupravnih aktov

Konec leta bo potekel rok, ko morajo gospodarske organizacije, ustanove in zavodi uskladiti statute in druge samoupravne akte z ustavnimi in zakonskimi spremembami. Od dne, ko je občinski sindikalni svet v Kranju razpravljal o teh vprašanjih, je minilo že precej časa, pa tudi določeni rok se je že močno približal. 5. junija je bila razprava, gradivo zanj pa je pripravila komisija za samoupravljanje pri občinskem sindikalnem svetu. Na predlog komisije je bil takrat izdelan tudi podrobni mesečni program akcij. V programu pa so bili zajeti tudi tisti organi, ki naj bi delovnim organizacijam pomagali pri usklajevanju.

Za osvježitev obravnavanega vprašanja: kako uskladiti samoupravne akte z zakonskimi oziroma ustavnimi spremembami, želimo opozoriti, da sprejete spremembe dajajo delovnim organizacijam večjo svobodo pri urejanju notranjih odnosov; tako med delovnimi enotami, kot med posameznimi člani delovne skupnosti. To pa eni strani omogoča delovnim ljudem, da svojo notranje organizacijo in odnose prilagodijo posebnostim delovne organizacije, da zagotovijo odgovornje ravnanje in odločanje in hitro sprejemanje samoupravnih odločitev. Po drugi strani pa takšna, večja svoboda, lahko povzroči, da bodo pri navideznih prizadevanjih za večjo poslovnost in strokovnost, dobili večjo oblast le posameznik ali posamezne skupine v delovni organizaciji. To pa še zdaleč ni v skladu z ustavnimi določili o položaju delovnega človeka.

Obe omenjeni plati tako narekuta, da v razpravah o usklajevanju samoupravnih aktov ne moremo stati ob strani, prepustiti le-te posameznikom oziroma nekaterim službam in jih nazadnje le formalno potrditi. No in takšno je bilo tudi stališče občinskega sindikalnega sveta 5. junija, kjer je bilo poudarjeno, da je prav sindikat v delovni organizaciji poklican, da organizira takšne razprave oziroma sodeluje v njih.

In kako potekajo priprave za uskladitev samoupravnih aktov z ustavnimi in zakonskimi predpisi v kranjski občini? Sodeč po analizi oziroma podatkih gospodarskih organizacij, ustanov in zavodov zbranih v prvi polovici septembra se moramo resno zamisliti. Zakaj?

V kranjski občini je prek sto gospodarskih organizacij, ustanov in zavodov, ki morajo do konca leta uskladiti statute in druge samoupravne akte. Od 90 vprašanih organizacij pa lahko pričakujemo, da bo to uspelo le največ polovici. Kaj pa druge? V precejšnji večini ustanov in

zavodov do takrat še niso začeli delati. Srečujejo se z najrazličnejšimi težavami; od organizacijskih, vsebinskih do kadrovskih. Niso namreč redki primeri, ko ne vedo niti, kje in kako začeti oziroma se lotiti usklajevanj. Nič bolje ni v nekaterih gospodarskih organizacijah. Posebno v manjših, kjer nimajo zaposlenega pravnika, želijo določene smernice glede določitve trajanja mandatov organov upravljanja, kolegijskih izvršilnih organov, glede aktov, ki urejajo delovna razmerja, pripravnštvo, varstvo pri delu itd.

Med delovnimi organizacijami, ki bodo po napovedih do roka uskladile statute in druge notranje predpise, opazimo le tiste večje, ki imajo tudi ustrezne službe. Nekatere so se obrnile po pomoč na delavske univerze ali k posameznikom. Po drugi strani pa niso redke tudi takšne organizacije in predvsem ustanove, ki nimajo ustreznih služb in strokovnjakov, potvrstno pomoč pa se ne obračajo, ker je zanje morda tudi predraga. Seveda pa v odgovorih zasledimo tudi takšne, kjer nihov predstavniki pravijo, da za usklajevanje zdaj nimajo časa ali pa upajo, da bo rok za uskladitev podaljšan.

Ceprav ima vsako dramatiziranje nasprotno pa tudi v tem primeru več slabih kot dobrih strani, vseeno menimo, da z usklajevanjem ne moremo odlašati. Tisti, ki bodo zamudili rok in menijo, da bo le-ta podaljšan, se lahko zgodi, da bodo zamudili še drugega. Tistem pa, ki ne vedo niti, kje in kako bi začeli, bi morali pomagati. Sicer se nam lahko zgodi, da bomo ob zamudjenem roku kasneje ugotavljali, da so ponekod slabo uveljavili svobodo pri urejanju notranjih odnosov med delovnimi enotami oziroma med posameznimi člani delovnih skupnosti.

A. Zalar

KMETIJSKO
ZIVILSKI
KOMBINAT
KRANJ

SKLADISCE
(bivši Beksel)

obvešča

potrošnike krmil, da ima stalno na zalogi razna krmila za:

- kokoši nesnice in piščance
- krave molznice in tele
- prašiče
- koruzo v zrnju, šrot, pšenico, pšenico tropine ltd.

Cene zmerne
Dostava hitra

Ameriška založba McGraw — Hill razstavlja v Ljubljani

V petek dopoldne so v prostorih Moderne galerije v Ljubljani odprli razstavo knjig ameriške založbe McGraw-Hill, ene najpomembnejših in največjih založb strokovne in znanstvene literatur na svetu. Z omenjeno založbo sodeluje Mladinska knjiga iz Ljubljane že deveto leto in rezultati tega sodelovanja so že vidni. Tako je ameriška založba že izdala delo Edvarda Kardelja Socializem in vojna, v tisku pa so dela Krleže, Bulatovića in Ribnikarja. Obe založbi — ta-

ko Mladinska knjiga kot McGraw-Hill pripravljata sedaj dve deli, od katerih naj bi eno s simboličnim naslovom Mostovi poudarjalo sodelovanje med narodi, drugo pa naj bi govorilo o naivni unetnosti v svetu.

Na tiskovni konferenci pred otvoritvijo razstave je predsednik založbe McGraw-Hill E. E. Booher poudaril, da predstavlja Jugoslavija za njegovo založbo najbolj zanimivo tržišče med vsemi socialističnimi državami. »Čeprav je danes čutiti vse večji

vpliv televizije, kina, radia in časopisov, še ne moremo govoriti o izumirjanju knjige. Po mojem mnenju bo knjiga vedno potrebna človeku tako za vzgojo kot za izobraževanje in seveda tudi za razvedrilo. Danes knjiga pomeni le eno izmed vezi med narodi in založništvo je z novimi oblikami postalo del komunikacijskega sistema med vsemi ljudmi ne glede na njihovo barvo kože, njihovo pridnost in njihovo preprica-

nje...« Na koncu naj spregovorimo še nekaj besed o založbi McGraw-Hill, katere glavna naloga je, da se izrazimo z besedami njenega predsednika — »zbiranje, analiziranje, tolmačenje, objavljanje in razdeljevanje koristnih informacij vsemu svetu. V tej delniški družbi s štirimi glavnimi delovnimi področji — oddelek za izdajanje publikacij (57 revij v nakladi 2,5 milijona izvodov), knjižna založba (lani izdala 865 knjig v ZDA in 220 v tujini), gradbeni literatura in posvetovalnica za investicije — je zaposlenih okoli 13.000 ljudi. Celotni promet družbe je že leta 1966 znašal skoraj 308 milijonov dolarjev, kar pomeni na področju založništva zelo visoko stopnjo.«

Omenimo naj še dve zanimivosti: o oddelku za izdajanje publikacij in o knjižni založbi. Oddelek za izdajanje publikacij izdaja 57 različnih revij v nakladi 2,5 milijona izvodov za skoraj vsa področja človekove dejavnosti in že pred tremi leti je ta založniška veja prinesla 122 milijonov dolarjev čistega dohodka. Knjižna založba v ožjem pomenu — McGraw-Hill Book Company — je lani izdala za 160 milijonov dolarjev knjig, učbenikov in učnih pomočnikov.

V. Guček

SKUPNI REKLAMNI PROGRAM

SRP ŽANJE USPEHE

UČINKOVITA IN NAJCENEJŠA SKUPNA REKLAMA V PETIH ČASOPISIH IN DESETIH LOKALNIH RADIJSKIH POSTAJAH

GOSPODARSKE ORGANIZACIJE NAROČATE PESKLINE STORITVE PRI ZDROUZENJU POKRAJINSKIH ČASNIKOV IN LOKALNIH RADIJSKIH POSTAJ SRS CELJE GREGORČICEVA 15 - TEL: 20-09

SRP

Združeno podjetje TRANSTURIST Skofja Loka

HOTELI IN ŽIČNICE BOHINJ v Bohinju

razglaša

prosto delovno mesto z nepopolnim delovnim časom

VKV delavca

kovinske stroke

Pogoji: najmanj 10 letna praksa.

Osebni dohodek po dogovoru. S stanovanjem podjetje ne razpolaga.

Ponudbe z dokazili poslati v 15 dneh od objave na naslov Združeno podjetje Transturist — Hoteli in Žičnice Bohinj.

Gostinsko podjetje KOMPAS HOTELI NA LJUBELJU

razpisuje

sledenča delovna mesta:

- a) kvalificirani kuhanji
- b) receptorji
- a) jedila po naročilu (à la carte)
- b) aktivno znanje dveh tujih jezikov (primarno nemščina).

SAMSKO STANOVANJE NA RAZPOLAGO!

NASTOP TAKOJ!

Ponudbe pošljite na Direkcijo Kompas Hotelov, Ljubljana.

Komisija za delovna razmerja pri GORENJSKI KREDITNI BANKI KRAJNJA razpisuje
ZA POSLOVNO ENOTO RADOVLJICA

prosti delovni mest:

- 1. referent odplačilne službe**
- 2. strojni knjigo-vodja**

Pogoji:

pod 1.: srednja strokovna izobrazba ekonomskih smeri

pod 2.: končana dveletna administrativna šola

Za obe mest je določena 3 mesečna preiskusna doba.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom ter dokumente o strokovnosti naj kandidati pošljijo do vstetega 5. 11. 1969 na naslov:

Gorenjska kreditna banka Kranj, komisija za delovna razmerja.

Zavod za zdravstveno varstvo Kranj

razglaša

prosti delovni mest za nedoločen čas

- 1. Vodja sterilizacije**

- 2. Kurir - pomožni delavec**

Pogoji:

pod točko 1.

Končana Šola za laboratorijske tehnike

pod točko 2.

Končana osmiletka, več naj bo opravljanja manjših popravil

Pismene ponudbe prinesite osebno na Zavod za zdravstveno varstvo Kranj, Gospodarska ulica 9, do 1. 11. 1969.

Uprava javne varnosti v Kranju bo na javni licitaciji dne 22. oktobra 1969 prodala naslednja osnovna sredstva:

2 avtomobila
ZASTAVA 750

10 motornih koles
JAWA 350

11 mopedov COLIBRI

• večje število pisalnih, klubskih in strojepisnih miz, večje število različnih stolov, divanov, foteljev, omar in železnih postelj.

Začetek licitacije bo ob 15. uri pred garažami skupščine občine Kranj.

Iz pisarne UJV v Kranju

»Leteči« intervju

Pri Lectarju najcenejša kava v Kamniku

Približno dve leti in pol bo, kar so v Kamniku odpril gostinski lokal Lectar. Čeprav nisem preveč navdušen prijatelj dobre kapljice, pa moram priznati, da me je ob vsakem obisku v Kamniku pot zanesla tudi v ta prijetno opremljen lokalček. Od kod imel Lectar in kako je z obiskom, smo vprašali lastnika lokalca Nežo Hribar.

»Pri hiši se reče lectar, ker so včasih izdelovali izdelke iz lecta — srca, plošče in jih prodajali na vseh večjih sejmih. Že pred leti so izdelovali tudi sveče in z njimi se moj oče še danes ukvarja.«

»Pravijo, da imate pri vas najcenejšo kavo v Kamniku. Ali to drži?«

»Bo kar držalo, saj cene kave že od ustanovitve lokala nismo spremenili. Tako velja skodelica kave s smetano 80 par, brez smetane pa 60 par. Naš lokal se ponaša tudi s to znamenitostjo, da smo prvi v Kamniku začeli tociti medico.«

»Kaj je poleg cenene kave in medice še posebnost vašega lokalca?«

»Ne vem, če je to ravno posebnost ali znamenitost, vendar pri nas lahko dobite znamenite vrste škotskih whiskyjev, francoski konjak cour-

voisier, rusko vodka in albanski konjak. Med jedili prevladujejo domača, in sicer kmečki flancati, krofi, orehovala potica, jabolčni in sirov zavitek, torte, sendviči z domačo zaseko in domačim kruhom ter seveda znane vodične preste.«

»Katerih dobrot največ prodajate?«

»Med jedili prevladujejo zavitki, sendviči in potica, med pižami pa pelinkovec, konjak, domače zganje in brinjevec.«

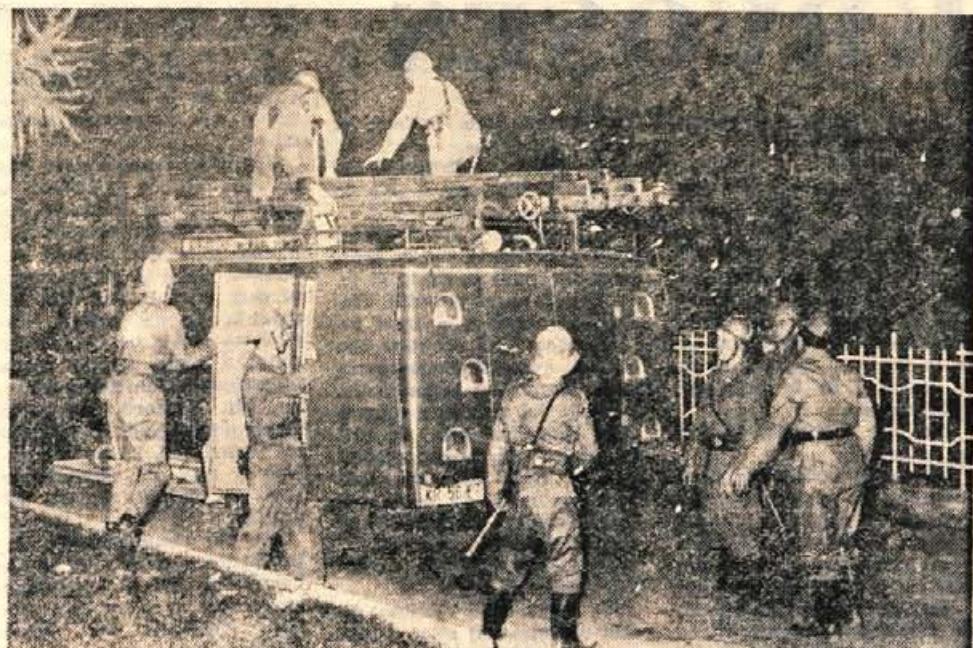
»Kako je z obiskom?«

»Čeprav je v zadnjem času v Kamniku precej konkurenčne, se lahko pohvalim z dobrim obiskom, saj imam precej stalnih gostov, ki vsak dan zahajajo bodisi na kavo ali na požirek kakšne pižave.«

»Kaj menite o davkih? Se vam ne zdijo previšoki?«

»Letno plačam okoli pol-drug milijon \$ din davka. Sedaj v začetku, ko imam precej stroškov, se mi zdi višina davka nekoliko previšoka. Ravno sedaj na primer preurejam sanitarne prostore in mislim, da bi ob takšnih primerih morali za določen čas davka znižati. Vem, da v Avstriji in Nemčiji to omogočajo.«

V. Guček

V petek zvečer je prostovoljna gasilska četa iz Škofje Loke imela praktično vajo na kateri so njeni člani prikazali gašenje in reševanje ljudi iz gorečih poslopij. Svoje znanje so preizkusili na stavbi Škofjeloške Name. Vajo si je ogledalo veliko število domačinov. Na sliki vidimo prihod gasilskega avtomobila pred »gorečo« zgradbo. — Foto: F. Perdan

Na Bledu še vedno živahno

Lepi jesenski dnevi so na Bledu precej podaljšali sezono. Čeprav je program različnih sezonskih in posezonskih turističnih prireditev že izčrpan so se blejski turistični delavci pripravljajo že na bližajočo se zimsko turistično sezono, je na Bledu te dni še vedno precej živahno. Zaradi raznih simpozijev oziroma posvetovanj in drugih srečanj so blejski hoteli še vedno precej dobro zasedeni. Med temi tako imenovanimi

poslovnimi gosti, pa je še vedno precej takšnih, ki so prišli, da bi na Bledu v miru preživeli nekaj jesenskih dni. Lepo vreme pa vsak dan privabi na Bled tudi precej enodnevnih gostov. Med njimi je največ Avstrijev, Nemcev in Italijanov. — Turistični de-

A. Z.

Klicemo Brnik!

Danes, 22. oktobra, bo na Brniku pristalo pet letal, štiri bodo odletela, in sicer v Titograd, dve v Beograd in eno v Prago. Proti Titogradu bo poletel DC-6B, proti Beogradu in Pragi pa caravelli.

Jutri se bodo na brniško pristajalno stezo spustila štiri letala. Priletela bodo iz Beograda, Titograda in München. Dve letali bosta še isti dan nadaljevali vožnjo v München in Beograd.

V petek na Brniku ne bo velikega vrveža. DC-9 bo odpeljal v Titograd, caravella pa v Beograd. V soboto na brniškem letališču ne bodo zabeležili pristanka. Vzletel bo le convair, ki je pristal v petek. Tri minute čez šest bo ponesel potnike v Beograd.

Nedelje, 26. oktobra, ne bi omenjali, če ne bi pristal in čez kako uro vzletel Iljušin-18. Potnike bo pripeljal iz Moskve in se tja še isti dan vrnil. To bo edini vzlet ta dan na letališču.

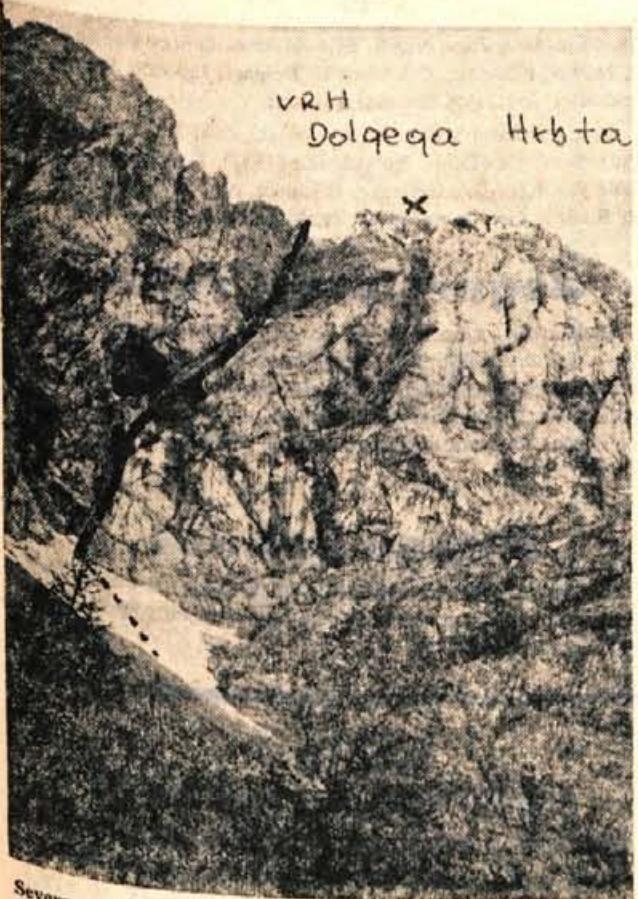
Posebno obvestilo!

Zavod za zdravstveno varstvo Kranj, obvešča podjetja, ustanove, zavode, hišne svete in občane Škofje Loke, da bo v času od 23. oktobra do 8. novembra 1969 izvedel sistematsko deratizacijo na območju mesta Škofja Loka.

Upravljalcem in lastnikom objektov prosimo, da omogočijo strokovnemu osebju, ki bo izvajal deratizacijo dostop v objekte in da vse stranske prostore, dvorišča in kleti temeljito počistijo.

Posebno opozarjam občane, da upoštevajo navodila izvajalcev, da ne bi prišlo do zastrupitve ljudi ali domačih živali.

Zavod za zdravstveno varstvo
K R A N J

Cistega plezanja je bilo 6 ur. V steni je ostalo 8 klinov. Relativna višina smeri je 550 m; težavnostna stopnja III—IV, ker so v ključnih mestih ostali klini, kar znatno olajša vzpon. V vrhnjem delu je bila stena popolnoma zaledenela.

Prvi pristopniki: Belehar Iztok, Jamnik Tomaž in Ekar Franci so člani alpinističnega odseka Kranj ter člani kranjske Karakorum — Himalaja ekspedicije v letu 1970.

To je vsekakor pomemben podvig skoraj na kraju letne plezalne sezone.

KRVOSES 2

»Kaj pa ima s tem opraviti moja žena?«

»No, da, vidite, Sir, zadeva je takale: saj gotovo veste, da gredo take stvari dobro v denar. Mislim namreč tiste ilustrirane ... prav tako mali jih imate radi kakor jaz. Jaz se nobene niti ne dotaknem in prepričan sem, da se tako godi tudi vam. Žal pa so tu in temu dejstvu se ne da izogniti, in še zelo prijubljene so.«

»Na dan z besedo! O čem pa govorite?«

»Veste, če hočete razumeti situacijo, bi morali poznati Delberta v splošnem in posebnem. Delbert je zelo žilav. Če si vtepe kaj v glavo, mu tega ne izbjelite več iz nje.«

»Kaj je z mojo ženo? Kako se držnete omenjati njeno ime v tej zvezki?«

»No, saj to pravim samo tak, ker ... vidite, jaz poznam Delberta in čeprav ne obdravam njegovih stremiljen, ne morem ...«

»Kakšna stremiljenja so to?«

»I, denar potrebuje.«

»No, in?«

»Misli, da bi ga mu dall vti.«

»In kaj ima to opraviti z mojo ženo?« Bedford je prenišljal ali naj možaka kratko malo vrže iz pisarne.

»No, tu so pač tiste listine.«

»Kakšne listine neki?«

»No, kartotečni list kriminalne policije o vaši ženi, prstni odtisi in tako dalje.«

Za trenutek je vladal ledenski molk. Bedford je kot posloven človek predobro poznal to spretno varanje s presenečenji, zato ni z nobenim gibom izdal, kaj se v njem godi. Mrzlično je razmišljal. Toda navsezadnjie — kaj pa je pravzaprav vedel o Ann Roann? Za seboj je imela nesrečen zakon, o katerem ni rada govorila. Bila je to žalostna zgodbina. S samomorom je končno njen mož sam obsovil svojo nesposobnost. Dočeli zavarovalni znesek je omogočil vdovu, da se je prebila skozi težave. Dve leti je bila v inozemstvu, potem se je vrnila in spoznala njega, Stewarda Bedfora.

»Položite že vendar svoje karte na mizo!« Bedfordu se je lastni glas zdel tuj. »Kakšna igra je to? Ali ni vse skušaj poskus izsiljevanja?«

»Izsiljevanje?« Je vzkliknil Denham. Zdelo se je, da je čisto umlčen. »Za božjo voljo, Mr. Bedford, kaj pa vendar mislite! Po takih sredstvih bi nisi Delbert nikdar ne segel.«

»Kaj pa potem?«

»Dovolite, da vam natančneje razložim to investicijo. Potem mi boste, o tem sem prepričan, priznali, da je zadeva zelo solidna. Tistih dvajset tisoč dolarjev bi utegnili — tako trdi Delbert — dobitali nazaj čez pol leta. Jaz obenoma pa sem mnenja, da bi do

tja poteklo leto. Delbert je vedno optimist.«

»Kakšne so te listine o mojoži ženi?« Bedfordov glas je bil trd in razdražen.

»Eh, saj to je tisto! Veste, Delbert mora ta denar kratko maio imeti in misli si je, da bi mu ga vi posodili. Naučnje razpolaga s temi informacijami in nekateri ilustrirani časopisi plačujejo za dober namigljaj čedne vsote. Razgovarjal sem se z njim o tem. Prepričan sem, da niti od daleč ne boste plačali dvajset tisoč dolarjev. Delbert pa meni, da boste pri avtentičnem materialu to vendarle storili ...«

»Kako prosim? Za avtentični material gre?«

»O, seveda, Sir! Samo ob sebi umevno, saj sicer o tem ne bi izgubiljai besed.«

»In kakšni so dokazi?«

»Fotografija s policije in prstni odtisi.«

»Dajte, pokažite mi to reč!«

»Meni pa je dosti več do tega, da bi se pogovoril z vami o investicijskem znesku, Mr. Bedford. Res nisem imel namena prikazovati stvari s tega zornega kota. Ko pa sem opazil, da poslušate mojo prošnjo s precejšnjo nejveljivo in ...«

»O kakšnem materialu govorite?«

Njegov suhotni nasprotnik je z levo roko stiskal k sebi klobuk, z desnico pa je ribaril po prsnem žepu in privilekel nezadnjie iz njega kuvertto. »Prav gotovo ni bil moj namen obravnavati stvar s te plati,« je dejal zaskrbljeno in dal Bedfordu nezalepljeno kuvertto.

Bedford jo je odpril in izvlekel iz nje vsebino. Priljubena fotografija, kakor jih snemajo na policiji, je bila ali najbolj pretkana ponaredba, kar jih je kdaj bilo ali pa ... pravi posnetek Ann Roann, ki je bil napravljen pred nekaj leti. V očeh tipični poredni smeh, profil natanko isti in usta prav tako lepo znokrožena kot pri njej.

Pod fotografijo je bila zapisana usodna registrska številka. Razen tega je bila pod njo še vrsta prstnih odtisov in paragraf kazenskega zakonika, ki se je tikal njenega prestopka.

Denhamov monoton glas se je zavrtal v Bedfordove možgane. »Če vas smem opozoriti, Mr. Bedford — imenovan paragraf se nanaša na zavarovalno goljufijo. Gotovo se vam bo to zdelo čudno. Tudi meni se je, ko sem to reč videl prvič.«

»Česa jo torej dolžijo?«

»Imela je nakit, ki je bil zavarovan in storila je neumnost, da ga je nesla najprej v zastavljalnicu, potem pa prijavila, da ji je bil ukrazen. Izterjala je zavarovalnino, potem pa se je ugotovilo, kje je ostal nakit ... Tja,

policija je v takih stvareh zelo iznajdljiva.«

»Kaj se je zgodilo, ko so goljufijo odkrili? Je bila obsojena, ali je bila kazen pogojna ali so zadevo potlačili?«

»To vedo samo bogovi. Jaz ne vem niti, če je Delbert o tem informiran. Samo to dokazilo mi je da je deljal, a ima namen iti z njim h kaki ilustrirani reviji in ga po ugodni ceni prodati. Jaz sem bil mnenja, da mu nobena ilustrirana revija ne bo plačala tolkšne vsote, kot jo mora investirati. Odkrito povedano, Mr. Bedford, jaz takih stvari nimam rad. Ne ugajajo mi ilustrirane, ki se ukvarjajo s tem, da obmetavajo ljudi z blatom. To se mi gnusi.«

»Da, že razumem,« je dejal Bedford mrko. Zrl je na kartotečni list s fotografijo svoje žene, s podatki o starosti, velikosti, teži, barvi oči in prstnimi odtisi.

Takšno je bilo tedaj izsiljevanje. Dostil je slišal o takih stvareh, zdaj pa je skušil to pri sebi. Ta možic, ki je v zadregi mencal na stolu semterja, mečkal svoj klobuk in se delal poštenjaka, je bil izsiljevalec in on, Bedford, njegova žrtev.

Bedford je natanko vedel, kako je treba v takem primeru ukrepati — naložiti namreč falotu nekaj krepkih po grbi in ga nato izročiti policiji. Ali pa ga nahrušili: »Tako zapustite pisarno in glejte, da se ne prikažete več! Izsiljevalec ne dobi od mene niti beliča! Treja možnost je bila poklicati najbljžo policijsko postajo, zaupati zadevo tamošnjemu policijskemu uradniku ter ga obenem prositi, naj reši vso stvar na diskreten način. Bedford je vedel, kako se kaj takega potem nasnuje. Namesto njega bi zahtevani znesek izročila izsiljevalecu policija proti potrdilu; nato bi aretrali Binneya Denhama in ves primer prikrij pred javnostjo.

Toda, ali bi se vse to res tudi posrečilo?

Navsezadnjie je stal zadaj misteriozni Delbert ... saj je očvidno on napletel vso stvar in on je nameraval to, kar je vedel, prodati eni tisti opravljivih ilustriranih revij, ki rastejo kot gobe po dežju in žive od razkrivanja senzacionalnih afier odličnejših ljudi.

Ali je bila to tu res policijska kartotečna listina ali ne? Če je bila listina prava, potem je sedel v pasti. Potem se ni dalo nič storiti. Ali pa je bila listina ponarejena?

»To dokazilo bi rad obdržal za nekaj časa.«

»Za kako dolgo?« je vprašal Denham. Prvič je Bedford začutil v njegovem glasu ostrino in postal pozoren. Možic pa je še vedno sedel zgrbil na skrajnem robu stola in v naročju vrtel svoj klobuk.

»Najprej bi se hotel prepričati o resničnosti vaših podatkov.«

— Jaz sem Margaret Ros. Leta 1908 si mi dejal, naj pridej k tebi, kadar se bom navečila moža ...

Srčni bolniki se obotavlja

Na srečanju ameriških kirurgov v San Franciscu sta dva znana kirurga poudarila, da so srčni bolniki vedno manj navdušeni za presaditev srca. Bolniki menijo, da se igrajo z življenjem in smrtjo. Medtem pa je dr. Barnard optimist in meni, da ima presajanje srca prihodnost. Priznal pa je, da je glavni kamen spotike zavračanje tujka v bolnikovem organizmu.

Najdlje tlačijo zemljo Svedi

Svetovna zdravstvena organizacija je objavila seznam po prečnega trajanja življenja v posameznih deželah. Najbolj so razočarani Američani, saj so se znašli šele na 26. mestu, čeprav so po izdatkih za svoje zdravje in zdravila prvi na svetu.

Najdlje žive Svedi (71,60 leta), sledi Norvežani (71,32 leta), Nizozemci (71,10), Islandci (70,70), Izraelci (70,52), Danci (70,30) in Američani (66,80). Daje od Amerikancev žive še Spanci, Nemci, Francozi, Čehoslovaki, Bolgari, Japonci, Jamajčani, Rodezijci, Avstralci, Britanci in drugi.

Med ženskami vodijo po življenjski dobi Nizozemke (75,90 leta), Svedinje (75,70), Norvežanke (75,57), Francozinje (75,10), sledi jim Islandke, Svicarke, Britanke, Avstralke, Novozelandke, Rusinje žive poprečno 74 let, Američanke pa 73,70 leta.

Jogurt proti raku?

Raziskovalci z univerze v Nebraska v ZDA so ugotovili, da imajo kulture mlečnih bakterij močan antibiotičen učinek. Menijo, da bi zato lahko vsebovale tudi koristne snovi v boju proti raku. Znanstveniki se trudijo, da bi omenjene snovi proti raku dokazali v fermentiranem mleku — to je v sirih.

Knjige pri nas

Lani je pri nas izšlo skupaj 9475 knjig v skupni nakladi 66 milijonov izvodov. Od te številke pa je treba odšteti 32 odstotkov učbenikov.

Rešitev sobotne križanke

1. OJACEN, 7. STUCKA, 13. JESENISKI ROVT, 15. ELIS,
16. KER, 17. SREM, 18. IRENTA, 21. TRA, 22. BS, 23. NA,
24. NO, 26. UN, 27. REA, 29. GLAVOBOL, 24. UJMA, 36. ATE,
37. ANAA, 39. NEIL ARMSTRONG, 42. AVLJA, 43. TRENTA

Loške slike iz pretekle in polpretekle dobe (4)

Mestnici in Prifarci

Tretji berač je bil Muckov Grog; tako so ga imenovali otroci. Ta pa ni bil berač v pravem pomenu besede, ker ni prošačil. Navadno je nosil s seboj koso ali kakšno drugo orodje in iskal po hišah delo. Tudi na mojem domu je bil večkrat gost. Mene je imel rad, ker ga nisem dražil, ampak sem se z njim prijateljsko pogovarjal. Zabavljal je čez socialne razmere v Avstriji, končni povzetek njegovih razmišljanj pa je bila vedno ugotovitev: »Ta cesar je zanič!«

Kakor je v vsakem mestu nekaj starih, bolj ali manj odličnih rodbin, ki tvorijo temeljni zaklad mestnih stozitnosti, tako je tudi v Loka. V prvi vrsti naj imenujemo rodbino Guzelj. Izmed starejših članov te rodbine je posebno znani Jurij Guzelj, ki je bil kupil od nekega Gozanjeja hišo, v kateri je zdaj nastanjena občinska skupščina Skofja Loka. Po pripovedovanju Steva Sinca v Loških razgledih 1968 je imenovan Gozam podeden val od svojih bogatih sorodnikov v Italiji veliko premoženje in s tem denarjem zgradil hišo, v kateri je bila v prejšnjih časih sodnija, zdaj pa je, kot sem zapisal, občinska skupščina.

Jurij Guzelj je trgoval z Janom ter orehovim in češnjivim lesom, ki ga je posiljal prek Benetk v London. Bil je zelo premožen. O njem je znano, da je potoval leta 1851 skupaj z ženo na svetovno razstavo v London. Za takratne čase in razmere je bilo takšno potovanje že nekaj izrednega. Mogel si ga je privoščiti le kak veljak, kakor je bil Andrej Smole, o katerem pravi Prešeren, da je videl Nemško, Francosko, Britansko...

Druga, prav tako imenita rodbina so Hafnerji. Ta rodbina je danes zelo razvijana in šteje celo vrsto družin, med njimi zlasti več podjetnih obrtnikov pa tudi uglednih javnih delavcev, zdravni-

kov, inženirjev, županov itd.

V daljnem sorodstvu s to rodbino je bil tudi mesar Funkt, s pravim imenom »vo Ogorevc. Tudi njegov stari oče je bil mesar. Zelo dobro se ga spominjam še iz svojih šolskih let, kako je slonel v mesnici pri kapucinskem mostu in opazoval mimoideče. Nikoli ga nisem videl statiti, sedeti ali hoditi, vedno je slonel, zato si nisem mogel znebiti vtisa, da sloni tam nekakšen kip.

Ta Funkt je dobil svoj vzdevek zato, ker je rad kaj navajal iz Funtovih otroških pesmi. V drugi svetovni vojni je prišel v italijsko vojno ujetništvo, kjer si je nakopal bolcezen in umrl, ko se ni bil star 30 let. Bil je prava dobrica in vsej pripravljen pomagati, če se je pokazala potreba. Kmetje so ga hvalili, ker je bil pošten mesar, ki jih ni skušal izkorističati. Sicer pa je bil zelo originalen. Bil je velik šajivec; izčivljal se je v tem, da je ugancal razne burke. Tako je na primer prihajal na konj v kavarno, kjer je konj tudi izpraznil svoje flige.

V Loko je prišel — ne ve se, na kakšen način in po kakšni poti — neki črnec z imenom Fortunat Ali. Nekateri domnevajo, da je pobegnil iz kakega samostana. Na občini niso vedeli, kaj bi z njim. Funkt pa se ga je nagle polastil rekoč: »Dajte ga porabitite! V mesnicu je zavijal meso papir in opravljal razna pomožna dela; vsako delo mu je kar dobro pristojalo. Nekega dne so začutili v Funtovihi sumljiv ropot, kakor bi hotel kdo vlotiti skozi okno v prvem nadvodom, se zapodil za njim stropju. Funkt je brž almiral drnca, ki je pregnal in ga skupno s psom, ki ga je bil vzel s seboj, zgrabil ter tako preprečil dozdevni vrom. Izkazalo pa se je, da to ni bil vlovec, ampak le razposajen fant, ki je hotel povasovati pri hišni deklji.

Funkt je sodeloval tudi, ko so »obešali« Marjančnika na mestnem trgu pred Kašnamnom. Kot zadnjo željo so mu vtaknili v usta ribo in s tem zaključili norčavo slovesnost. Sreča je bila, da se burka ni tragično končala. To bi se bilo spričo objestnosti sodelujočih lahko zgodilo.

Kakor Mestnici tako so tudi Prifarci imeli nekaj odličnih

rojakov, ki po številu sicer ne odtehtajo Mestnega, pač pa jih dosegajo po svoji moralni plati in vsestranski potembnosti.

K tem moramo v prvi vrsti prišteti lesnega industrialca Franca Dolenca, po domače Joškova. Njegov oče je bil prišel s Krivega brda. Bil je še preprost kmet, vendar je imel že precejšnjo gozdro posest in bavil se je tudi z lesno trgovino. V Stari Loki je zgradil hišo, ki še danes stoji. Njegov sin, danes imenovan Stari Joškovič, se je gospodarsko kmalu močno dvignil. Povečal je lesno trgovino in vedno bolj širil podobovanje gozdro posest.

inž. Primož Simonič
(Prihodnjic naprej)

Gorenjski kraji in ljudje

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)
IV. DEL

45

In rudar Pahor govori še o podobnih dogodkih, ki so se zgodili na Silvestrovo v Dolenjskih toplicah, kjer je množica terjala pojasnilo glede vrnitve vojnega posoja, ki jim ga je občina izselila za avstrijsko vojsko v času vojne, pa tudi od župnika so terjali, kam je zapravil denar, ki je prejel za zvonove od cesarskih oblasti, za zvonove, ki so jih prelili v kanone, in za les, ki ga je župnik prodal iz cerkevnega gozda.

»In je župnik dal obračun?« vprašujejo Pahorjevi prijatelji.

»Ne. Z županom sta pokazala orožnikom, kateri kmete naj primejo,« pokaže rudar Pahor na članek v časopisu, v katerem je o tem bral, potem pa mu oči zopet vzhare, ko pripoveduje, da je boljševikanje zajelo tudi kmete v okolici Krškega.

Take govorice posluša Slavko pri Pahorjevih in pri Klavedovih.

»Obsojam nasilje,« to je pogost stavki inženirja Klavede, obenem pa opravičilo, če je nasilje nad nezadovoljstvi v svobodni domovini nujno. »Oblast je treba utrditi, da bo nova država tudi uradno priznana,« poudarja, ker je novo državno uradno priznala doslej šele ena sama velosila — Združene države Amerike, Francija, tako mu je te dni pisal brat iz Francije, jo bo tudi v Kratkem priznala de iure, medtem ko so v Angliji mnenja še vedno deljena, saj celo nekateri ugledni politiki mislijo, da bi skrčenje Avstrije na samo nemško Avstrijo pomenilo balkanizacijo Srednje Evrope. »In nemiri v državi SHS bi utegnili svobodno domovino resno ogrožiti v očeh odločajočih diplomatov na mirovni konferenci, kar bi bilo samo Italijanom v prid, saj je znano, da je Sonino bil proti razsulu Avstro-Ogrske že med vojno, mislim proti polnemu razsulu. Pri tem ga podpira tudi De Gasperi, vodil 'i poadižkih Italijanov in bivši

poslanec v avstroogrskem parlamentu, sicer italijanski klerikal, ki pa tudi pri liberalni italijanski vladi uživa vedno večji ugled, da komaj ustanovljene klerikalne stranke Partito popolare niti ne omenjam. Nemiri v SHS zenejo vodo na italijanski milin.«

Tako meni inženir Klaveda, medtem ko ga profesor Andrej opozarja, da so delavski in kmečki nemiri v tem času tudi v Italiji nekaj vsakdanjega.

»Prav to me skrbi, ker so nemiri po vsej Evropi...«

In kar skrbi inženirja Klavedo, razveseljuje rudarja Pahorja in njegove prijatelje.

»Kakor da pomlad prinaša velika upanja,« se navdušuje rudar Pahor in pripoveduje, da je bila te dni v Moskvi ustanovljena nova, komunistična internacionala. In na sami prvi pomladanski dan so tudi Madžari opravili s starim redom in oklicali sovjetsko Madžarsko. »Svita se. Svita! Revolucija je na pohodu...«

Slavko pa ne razume rudarjevega navdušenja. Prav te dni so se razširile novice, tudi v italijanskih in slovenskih časopisih je pisalo, da antanta londonske pogodbe z Italijo ne namernava spremeniti.

»Le kako se morete veseliti?« se Slavko prvič vmeša v pogovor rudarjev. »Ali niste brali v 'Napreju', da na ljubljanskem gradu vihra črna zastava. Tretjina slovenske zemlje je izgubljena.«

»Hm,« ga presenečeno pogleda rudar Pahor, presenečeno, ker se Slavko še ni nikoli vmešal v pogovor odraslih, potem pa pravi: »To si lahko pričakoval. Ali nisem gorovil, da Wilsonu ni verjeti. Imperialist je kakor Angleži, Francozi in Italijani, mislim njihova gospoda, ki ni prav nič drugačna kakor naša ali pa gospoda po vsem svetu. Vsi so iste branže. Iste vrane. Vrana pa, kakor veš, ne izključuje vranji oči. Pa še med vranami sta dve vrsti: site in lačne. Sita vrata pa lačni ne verjame, kakor ne verjame sit gospod lačnemu delavcu. Zato gospod misli, da je nje gova svoboda tudi delavčeva.«

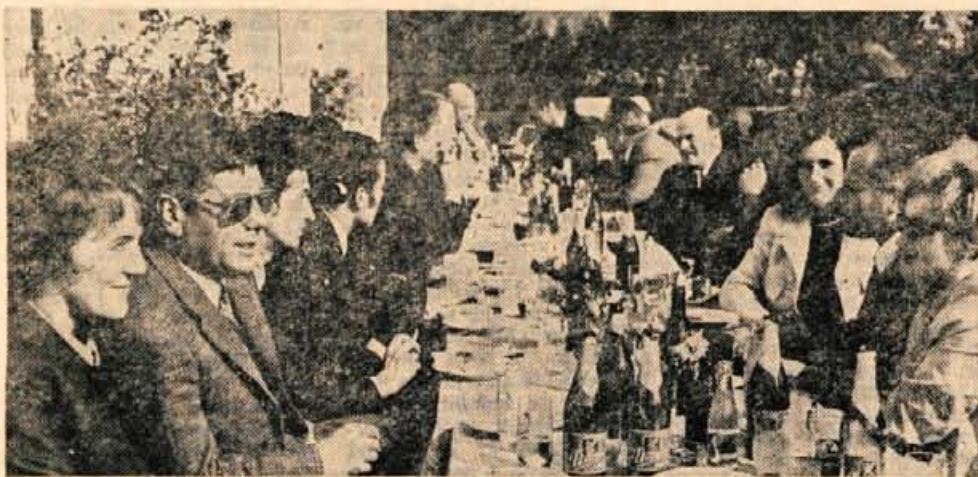
»Toda tu ne gre samo za gospodo! Za nas Slovence gre! Kaj bo z nami, vas vprašam,« vprašuje Slavko.

»Kaj bo z nami?« odgovarja rudar Pahor. »Ce si si zapomnil žalno zastavo na ljubljanski

skem gradu, bi si moral še zapomniti, kdo je zakrivil lumperijo. Ali ni tam pisalo, da večje farse (kaj je farsa, ne razumem prav dobro, a kaj je lumperija, vem) — da večje farse in lumperije, kakor je pariška mirovna goljufija, svet še ni videl. Je pisalo tako ali ni?«

»Je,« odgovarjajo Pahorjevi prijatelji.

»In pisalo je, da državniki, ki so imeli štiri leta in pol poln gobec, da se vojskujejo za pravico in odrešenje nesvobodnih narodov, državniki, ki so robantili proti brest-litovskemu miru, s katerim je nova, lahko rečem, naša sovjetska Rusija pokopala imperialistično vojno, državniki, ki poizkušajo z vojskami zadušiti delavsko-kmečko Rusijo in revolucijo, ti državniki sedaj v svojem pohlepku po vladanju in izrabljaju delovnih ljudi vsega sveta prekašajo celo propalega nemškega cesarja Viljema. Vse, kar so nesvobodnim narodom bivšega cesarstva obetali, je bila laž. In klor jim je veroval, je ogoljufan in bo vselej, če jim bo veroval. Srbe so izrabili, ker so jih hote spravili v spor z Avstro-Ogrsko. Kakor poročajo je milijon Srbov izkravalo na bojiščih ali pa bilo pomorjenih doma ne samo pred zidom s puškami ali na vislicah, marveč predvsem z gladom, ki ga je prinesla vojna. Tisoče in tisoče Hrvatov in Slovencev, ki so se prebili na ono stran fronte, je veroval antantnim politikom in popada do v boju na nihovi strani. In tisti, ki so popadali, so srečnejši od tistih, ki so ostali živi, saj so danes prav gotovo v dno duše razočarani in se z vso pravico čutijo ogoljufane. Drugi so pred cesarskimi naglimi sodišči končali na vislicah kot veleizdajalcji cesarstva. Za koga? Za imperializem degenerirane romansko-aglosaške gospode, kakor piše v 'Napreju'!... No, najbrž tega ti še ne moreš razumeti. A boš. Če ne danes, pa jutri ali pojutrišnjem... Toda temelji starega sveta se majajo. Stari svet se bo sesul. Mora se sesuti, saj drugačen človek, ki živi od dela svojih rok, ne bo nikoli priznan za človeka in bo se nadalje igrača v rokah falotske oblasti. Revolucija je na pohodu. V svetovni revoluciji proletariata je rešitev. Tudi rešitev malih narodov in tudi našega. Sin socialistike sil Moral bi razmisli o tem. A ti razmisliš...« rudar utihne, ker noče imenovati inženirja Klavede, očeta Slavkovega prijatelja. »Sicer pa imaš za razmisljajanje še čas.«

Ob Unionovem plvu in alkovi alkoholnih ter brezalkoholnih pičah je med povabljenimi na degustaciji pred Porentovim domom kmalu zraslo razpoloženje. — Foto: F. Perdan

Kmalu na našem trgu:

Alkovi sokovi in oranžada v novi embalaži

Minuli petek popoldne sta dve slovenski podjetji — Tovarna alkoholnih in brezalkoholnih pič (Alko) Ljubljana in pivovarna Union — na terasi kranjskogorskega hotela Porentov dom, enega od gostinskih objektov SAP Ljubljana, priedili degustacijo svojih izdelkov. Degustacije so se udeležili predstavniki poslovnih sodelavcev obeh podjetij in številni novinarji. Alko je predstavil novo osvežilno pičo pingo, sadne sokove in že znane aperitive vinjak, konjak, pelinkovec, domači brandy ter drugo, pivovarna Union pa svetlo in temno pivo v steklenicah. Ob tej priložnosti smo direktorja Alko tovariša

Ludvika Tranteta zaprosili za kratek razgovor. Tovarna alkoholnih in brezalkoholnih pič Ljubljana, katere izdelki so na Gorenjskem dokaj znani in cenjeni, je namreč lani končala z modernizacijo in mehanizacijo delovnega postopka. Podjetje se je tako uvrstilo med vodilne proizvajalce žganih in osvežilnih napitkov v Jugoslaviji.

»Tovarna Alko je bila ustanovljena leta 1947, z združitvijo manjših nacionaliziranih obratov. Od njih smo podevali zastarele naprave, ki so zahtevali ročno delo. Zato se je podjetje leta 1965, po reformi, lotilo načrtne rekonstrukcije in modernizacije. Prva faza je zajela obrate za

izdelovanje alkoholnih pič. V ZRN, pri firmi Setz Werthe, smo nabavili sistem posebnih strojev, tako imenovano polnilno linijo, ki zmore natočiti 3000 litrskih steklenic na uro. Naprave so stekle leta 1967. Druga faza mehanizacije je bila končana maja letos. Z njo smo povsem automatizirali proizvodnjo brezalkoholnih pič. Aparati, izdelek iste firme, napolnijo 800 četrtlitrskih steklenic v eni uri,« je povedal tov. Trant.

Rekonstrukcijo celotnega delovnega procesa in seveda tudi izgradnjo novih skladišč ter pomožnih obratov, brez katerih ob nekajkrat večji proizvodnji ni šlo več, so kričeli deloma iz lastnih sredstev, deloma pa s krediti. Dolgoročno drugo leto poravnani.

»Pripravljamo pomembno novost — brezalkoholne piče v nepovratnih folijastih vrečkah,« smo zvedeli od direktorja. »Na Gorenjskem, v Kranju, Škofji Loki, Radovljici in drugod, v nekaterih gostinskih lokalih in poslovničnih alkovi odjemalcev, jih bo kmalu moč dobiti.«

»In kateri alkovi izdelki so dosegli največji uspeh?« nas je zanimalo.

»Med alkoholnimi pičami velja omneniti predvsem domači brandy, pelinkovec, nekatere likerje in seveda hokej slivovko, ki jo zlasti cenijo inozemci. Od osvežilnih pič gre dobro v denar oranžada ter pingo. Kvaliteto proizvodov bomo skušali še izboljšati. Odpiramo namreč razvojni laboratorij in zapošljemo nove strokovnjake, največ živilske tehnologe.«

Večino svojih izdelkov tovarna Alko proda v Sloveniji, Hrvaški, Bosni in Istri, na tujem trgu, v Italiji in Zvezni republiki Nemčiji, pa najbolj »vleče« slivovka.

I. G.

RAZPIS Čufarjevih plaket za leto 1969

Na podlagi 3. člena odloka o podeljevanju Čufarjevih plaket (Uradni vestnik Gorenjske, št. 20/69) razpisuje skupščina občine Jesenice podelitev Čufarjevih plaket za leto 1969.

Čufarjeve plakete se podeli kulturno-prosvetnim organizacijam ali posameznikom kot priznanje za aktivno delovanje na kulturno-prosvetnem in umetniškem področju ter za izredni prispevek k rasti in dosežkom kulturno-prosvetne dejavnosti na območju občine Jesenice.

Predloge za podelitev plaket lahko dajo vsi občani, kulturno-prosvetne in druge organizacije.

Predlogi morajo biti predloženi občinski žiriji za izbor nagrajencev do 5. novembra 1969.

Svet za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo skupščine občine Jesenice

Roparski zaklad

JULIUS
MADER

45

Pri tem vključuje sodišče tudi II., VI. in VII. oddelek državnega varnostnega urada (RSHA) in vse druge člane SD, vključno krajevne zaupnike in agente, ne glede na to, ali so delovali za plačilo ali ne in ali so bili člani SS ali ne...«

Za zločinsko organizacijo v smislu statuta mednarodnega vojaškega sodišča v Nürnbergu je bila razglašena tudi SS.

S tem je bila izrečena sodba tudi nad šefom urada SD SS-gruppenführerjem Schellenbergom in njegovimi sodelavci, dr. Hörlom, Skorzenjem in Krügerjem.

Tu pa se je pokazalo, da je strateška varianta, s katero so veličine SS in SD računale v svoji »alpski trdnjavici« brez pogojno kapitulacijo Hitlerjeve Nemčije sicer umrla, ni pa še bila pokopana.

Soda mednarodnega vojaškega sodišča v Nürnbergu naj bi bila vodila za vse poznejše procese proti vojnim zločincem. V teh procesih so prišli na zatožno klop fašistični industriaci, zdravniki, juristi, visoki uradniki, generali in visoki voditelji SS. Za razliko od mednarodnega vojaškega sodišča so vodila te procese samo ameriška vojaška sodišča.

Eden izmed najvažnejših takih procesov, je bila »Zadeva 11«, v kateri so bili obtoženi štirje ministri, sedem državnih sekretarjev in več visokih Hitlerjevih uradnikov. Ta proces so po sedežu najvažnejših fašističnih ministrstev v Berlinu imenovali tudi Wilhelmstrassenprosess. Trajal je od leta 1948 do aprila 1949 ter je bil eden od zadnjih nürnbergskih procesov.

Med obravnavo je sedel na zatožni klopi tudi šef oddelka za tujino nacistične obveščevalne službe Walter Schellenberg. Poleg njega sta se znašla še nekdanji državni minister za finance grof Schwerin von Krosigk in podpredsednik rajhovske banke Emil Puhl, ki je dolga leta tesno sodeloval z SS. Ti obtoženci so bili odgovorni tudi za tihotapstvo nacističnih milijonov v tujino od jeseni leta 1944. Zato je svetovna javnost pričakovala, da bo ta proces razkril še mnogo novega.

Velikanski štab ameriških tožilcev je za ta postopek pripravil nič manj kakor 550 000 aktov. Glavni tožilec je bil novopečeni brigadni general Telford Taylor, njegov namestnik in direktor tožilskega štaba pa dr. Jur. Robert M. W. Kemper.

Objektivni zastopniki tiska, ki so pričakovali, da bo na procesu prišlo tudi do zaumljivih odkritij o meštarjenju z milijoni, in ki so bili prepričani, da bo Schellenberg odgovarjal tudi za doslej največjo ponarejevalsko akcijo in z njo povezane zločine, so ob koncu tega procesa razočarani zapustili Nürnberg. Šef nacistične obveščevalne službe Walter Schellenberg je bil sicer zaradi svoje pripadnosti zločinskim organizacijam SS in SD in zaradi storjenih zločinov proti človeštву obsojen na šest let ječe, podpredsednik nemške državne banke in molčeč čuvar nacističnega zaklada Puhl pa na pet let. Toda o ponarejanju denarja in z njim zvezanih zločin proti človeštву, o transakcijah z devizami in zlatom v sodelovanju z državno banko in nemškimi monopolji, ni bila spregovorjena niti beseda.

Najnež bi pomisli, da se je to zgodilo po naključju ali zaradi pomote. V resnici pa se nazadnjaški ameriški krog, ki so zavzemali pomembne položaje v finančnem in političnem svetu, še naprej razvijali stike, katere so že prej vzpostavili s fašistično obveščevalno službo glede separatne kapitulacije Hitlerjeve Nemčije. Njihovo sovraštvo do komunizma je pripeljalo do tega, da so se zvezali celo s hudo obremenjenimi funkcionarji SD in Hitlerjevimi generali. Namesto da bi vodje Himmlerjevih in Kaltenbrunnerjevih agentov kaznovali na podlagi izrečene sodbe mednarodnega vojaškega sodišča v Nürnbergu, so se z njimi pogodili, da bodo s svojimi izkušnjami in zvezami na voljo ameriški obveščevalni službi. Tako so si lahko izvleklj svoje glave iz že pripravljenih zank. To dokazujejo naslednja dejstva:

1. SD-sturmbannführer in tesni priatelj Eichmanna, do zadnjega zaupnik Kaltenbrunnerja in meštar z nacističnimi milijoni dr. Wilhelm Hötl se je izognil vsaki kazni in postal dobro plačani vodja agentov v ameriški obveščevalni službi. Američani so tudi preprečili njegovo izročitev madžarski vladni, ki ga je s tiralico iskal kaot vojnega zločinca.

2. Večkratni vojni zločinec in posebni Hitlerjev milijenc ter Schellenbergov ekspert za sabotaže SS-obersturmbannführer Otto Skorzeny je pod skrivnim imenom »Abel« že leta 1947 sklenil z ameriško obveščevalno službo poschen dogovor. Prodal je ameriški Historical Division v »Camp King« svoje napisane izkušnje o subverzivnem vojskovjanju in bil zato oproščen vsake odgovornosti. Američani so odrekli njegovo izročitev Češkoslovaški, ki ga je zahtevala zaradi zločinov proti človeštву, storjenih tam med okupacijo.

**Sava
Kranj**

OBISCITE NAS NA SEJMU MODA V SVETU V BEOGRADU OD 25. OKTOBRA DO 2. NOVEMBRA 1969 —
PREDSTAVLJAMO VAM NASE NARAVNO USNJE IN UMETNO USNJE VIVELAN IN VIVELAN LUX Z NOVITOJ

VIVELAN IN VIVELAN LUX za vse vrste oblačil

INDUSTRIJA GUMIJEVIH, USNJENIH IN KEMIČNIH IZDELKOV

Prodam

Prodam PRASICKE, 6 tednov stare. Cešnjevec 11, Cerknje 4938

Prodam večjo količino JABOLK. Cešnjevec 25, Cerknje 4939

Prodam 6 tednov stare PUJSKE. Zalog 11, Cerknje 4940

Prodam moški SIVALNI STROJ singer. Grad 44, Cerknje 4941

Prodam 6 tednov stare PUJSKE. Zg. Brnik 7, Cerknje 4942

Prodam smrekove DESKE raznih dimenzijs. Zalog 17, Cerknje 4943

Prodam dva PRASICA po 100 kg težka. Pšata 12, Cerknje 4944

Dva KAVCA, zaboj za posteljnino, MIZICO in 2 FOTELJA, malo rabljeno, ugodno prodam. Naslov v oglašnem oddelku 4945

Prodam KRAVO, staro 3 leta s teletom. Mevkuž 7, Zg. Gorje 4946

Ugodno prodam KOZO. Smolej, Bistrica 99, Tržič 4947

Poceni prodam STEDILNIK goran, Pirih, Zevnikova 12, Kranj-Orehek 4948

Prodam KRAVO, 9 mesecev brejo, ki bo tretjič teletila, dva PRASICA za pitanje, eno SVINJO, 3 mesece brejo, in večjo količino obranih JABOLK. Kozelj Jakob, Brezovica 3, Kropa 4949

Prodam nov BRZOPARILNIK, 75-litrski in LIJAK. Hrastje 30, Kranj 4950

Prodam 5 m³ suhih hrastovih DRV. Prebačevo 13, Kranj 4951

VALILNICA v Naklem pri Kranju po ugodni ceni razprodaja dva do tri mesece stare JARCKE, pasme leghorn.

Kupim

Kupim rabljeno PEĆ za centralno kurjuvo na premog — okrog 30.000 kal. Tušek Pavle, Hafnerjevo naselje 19, Škofja Loka 4952

Motorna vozila

Prodam FIAT 750, prevoženih 50.000 km, letnik 1962. Naslov v oglašnem oddelku 4953

OBISCITE GOSTILNO ZG. DUPLJE

DROPULJIC LIBERAN
kjer vam bomo postregli s poštvenimi in specialitetami na žaru.
Lep pozdrav in nasvidenje v Zg. Dupljah.

Gostilna pri
DROPULJIC LIBERAN

Oddam GARAŽO na Orehek in levi dobro ohranjeni STEDILNIK. Naslov v oglašnem oddelku 4954

Stanovanja

Prodam novo enonadstropno HISO v Čirčah z vselitvenim dovoljenjem. Naslov v oglašnem oddelku 4955

UPOKOJENEC — zdrav, miren in pošten išče prazno SOBO. Plačam dobro in opravljal bi manjša dela pri hiši (kjer koli na Gorenjskem). Brejc Ivan, Radeče 226 pri Zidanem mostu 4956

Izgubljeni

Našel sem MOSKO KOLO. Dobi se, Prebačevo 2, Kranj 4957

V nedeljo je ušel PAPAGAJ, če se je kam zatekel, javite Colnar, Kranj, Prešernova 1 4958

Komisija za delovna razmerja
ZAVODA ZA VZDRŽEVANJE IN GRADNJO TELESNOVZGOJNIH OBJEKTOV IN NAPRAV
Kranj, C. St. Žagarja št. 27

razglaša

naslednja prosta delovna mesta:

1. delovno mesto čuvanja na stadionu — redno delovno razmerje
2. delovno mesto snažilke v zimskem kopališču — redno delovno razmerje
3. delovno mesto delaveca prostornika na stadionu — redno delovno razmerje
4. delovno mesto natakarja v bifeju kopališča — redno delovno razmerje
5. delovno mesto kurjača v zimskem kopališču — delovno razmerje z manj kot polovico delovnega časa
6. delovno mesto snažilke na upravi zavoda — delovno razmerje z manj kot polovico delovnega časa

Pogoji za sprejem:

- pod točko 1., 2. in 3. — nekvalificiran delavec
- pod točko 4. — kvalificiran ali polkvalificiran natakarica
- pod točko 5. — kvalificiran delavec kovinske stroke

Rok za prijave je 15 dni po objavi.

OBVESTILO

V DOPISNO ekonomsko, administrativno, tehničko (strojno, elektro, lesno, kemijsko), osnovno, poklicno kovinarsko in delovodsko (strojno) solo ter tečaje

VPISUJEMO DO 1. NOVEMBRA 1969.

Učna pisma smo že začeli pošiljati. Uvodne razgovore in seminarje bomo organizirali tudi že v tem mesecu.

DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA
LJUBLJANA, Parmova 39,

telefon 316-043, 312-141,
poštni predal 106

24. oktobra italij. barv. film PAS NEDOLZNOSTI ob 17. in 20. uri

Škofja Loka SORA

22. oktobra amer. barv. CS film PO SLEDI ZLOCINA ob 18. in 20. uri

23. oktobra švedski film MOLK ob 20. uri

24. oktobra švedski film MOLK ob 18. in 20. uri

Kranj CENTER

22. oktobra franc. barv. CS film ANGELIKA IN SULTAN ob 16., 18. in 20. uri

23. oktobra franc. barv. CS film ANGELIKA IN SULTAN ob 16., 18. in 20. uri

24. oktobra franc. barv. CS film ANGELIKA IN SULTAN ob 16. in 18. uri, premiera amer. barv. filma POLJUBIME, NORCEK ob 20. uri

Kranj STORŽIC

22. oktobra amer. barv. film TIGRICA ob 16., 18. in 20. uri

23. oktobra amer. barv. film DEKLE Z GARSONJE RO ob 16., in 20. uri, jugosl. barv. film BOG JE UMRL ZAMAN ob 18. uri

24. oktobra zah. nemški barv. film GRBAVEC IZ SOHO ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

22. oktobra amer. barv. film GROFICA IZ HONG-KONGA ob 17.30 in 19.30.

23. oktobra amer. barv. CS film CLOVEK Z ZAHODA ob 17.30 in 19.30.

Kamnik DOM

22. oktobra jug. barv. film BOG JE UMRL ZAMAN ob 17.30 in 19.30.

24. oktobra amer. barv. CS film CLOVEK Z ZAHODA ob 17.30 in 19.30.

Deček padel v kanjon Kokre

V ponedeljek, 20. oktobra, nekaj po dvanašti uri se je pri padcu v kanjon Kokre pri mostu na cesti Staneta Zagorja hudo ranil 8-letni Metod Kožuh iz Kranja. Več otrok, med njimi je bil tudi Metod, je stikalo po grmovju nad kanjonom. Opazili so

zračnico, ki je visela v grmovju nad prepadom in jo skušali doseči. Metod je splezal do nje po železni lestvi, ki je vgrajena v betonsko konstrukcijo mostu. Pri tem mu je spodrsnilo, tako da je padel in obležal na dnu kanjona hudo ranjen. Pri rešen-

juvanju Metoda, trajalo je skoraj uro, so sodelovali kranjski gasilci, miličniki, zdravstveno osebje in občani, ki so bili v bližini. Ponesrečenca so odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

L. M.

Včeraj ob pol dveh popoldne smo povprašali na otroški nezgodni oddelki ljubljanskega bolnišnice, kakšno je zdavstveno stanje ponesrečenca. Dežurni zdravnik nam je povedal, da je še vedno v kritičnem stanju, ki bo trajalo še nekaj dni. Metod ima hude poškodbe na glavi, saj je njegova lobanja odprta in je nevarnost infekcije in gnojitve, ter zlomljeno levo stegnenico.

J. K.

Gorela je slanina

V ponejeljek, 20. oktobra, nekaj pred osmo uro zvečer je vratar tovarne Sava opazil, da je izbruhnil požar v novem obratu klavnic v Kranju na Savski cesti. Požar je nastal v prekajevalnici, ko se je zaradi previsoke temperature vnela slanina. Pričutni mesar Kezzi Alz je bil premično zakuril, nato pa odšel k vratarju. O požaru ju je obvestil vratar Save. Zgorelo je več kilogramov slanine ter električna napeljava v komorah. Škoda cenjeno na okoli 25.000 do 30.000 din.

• novi slovenski mesečnik •

karavana

odkriva

JUGOSLAVIJO

160 strani
3 din

Zitofonnet

SENT

skladišče Kranj
Tavčarjeva 31, tel. 22-053
(bivši Exoterm)

VAM NUDI:

- najkvalitetnejše moko vseh vrst
- testenine »Bačvanka«
- vse vrste živilskih krmil po zelo ugodnih cen!

Reševanje ponesrečenca iz kanjona Kokre — Foto: F. Perdan

Nesreča v zadnjih dneh

Na cesti tretjega reda pri Goričah je v petek, 17. oktobra, dopoldne zaradi neprimerne hitrosti začelo zanašati voznika osebnega avtomobila Karla Omara iz Gorič. Avtomobil se je prevrnil, se vžgal in popolnoma zgorel. Voznik in sopotnik Ignac Vegelj sta bila le lažje ranjena.

V Zg. Dupljah je v petek popoldne nenadoma pritekela pred dostavni avtomobil, ki ga je vozil Jože Rendulič iz Zg. Dupelj, štiriletna Majda Balantič. Huje ranjeno deklico so odpeljali v bolnišnico.

Okoli sedme ure zjutraj se je v petek pripetila prometna nesreča v Cerkljah. Voznik osebnega avtomobila Franc Bojinc je prehiteval nekega kolesarja, pri tem pa je zapeljal bolj na levo stran ceste in pri tem trčil v avtomobil, voznik Milan Mušič, ki je pripeljal iz nasprotnne strani. Pri trčenju je z Mušičevega avtomobila padel zabo na avtomobil Andreja Ropreta, ki je bil parkiran na stranski cesti. Voznik Mušič in Marija Mušič sta bila v nesreči lažje ranjena. Škode na avtomobilih je za 16.000 din.

Na cesti drugega reda na savskem mostu pred Bledom sta v petek zvečer trčila voznik osebnega avtomobila Jože Štajer iz Zasipa in kolesar Esad Abdijanovič iz Bleda. Pred srečanjem je kolesar zavil v levo pred avtomobil, tako da ga je ta zbil po cesti. Hudo ranjeni kolesar leži v jeseniški bolnišnici v kritičnem stanju.

Na Gorenjsavski cesti v Kranju je v soboto, 18. oktobra, zvečer mopedist Janko Hvasti iz Kranja zadel 19-letnega Borislava Jotiča, ki je hodil po desni strani ceste. Oba sta padla, pri tem pa se je mopedist huje ranil.

V križišču Nazorjeve in Dražgoške ceste v Kranju je voznik osebnega avtomobila Mirko Fende iz Medvod izsiljeval prednost pred vozilom osebnega avtomobila Matija Pfajfarjem iz Kalš pri Železnikih. Pri trčenju ni bil nihče ranjen, škode na vozilih pa je za 9000 din.

V nedeljo, 19. oktobra, nekaj po šesti uri zvečer je na cestnem nadvozu pri Naklem voznik osebnega avtomobila Vladimir Premrov iz Kranja zaradi prekratke varnostne razdalje trčil v pred njim vozeči osebni avtomobil, voznik Albreht, iz Ljubljane. V nesreči ni bil nihče ranjen. Škode na avtomobilih pa je za 9000 din.

Na Kidričevi cesti v Škofji Loki je v nedeljo okoli druge ure popoldne voznik mopeda Jože Hojkar trčil v Ladislava Brzina, ki je nenadoma stopil na prekod za pešce. Oba sta padla in se pri tem lažje ranila.

V nedeljo popoldan je na Golniku voznik osebnega avtomobila Alfonz Kremžar zaradi neprimerne hitrosti zapeljal s ceste in silovito trčil v drevo. Ranjen ni bil nihče, škode na vozilu pa je za 7000 din.

Na cestnem nadvozu pri Naklem se je nekaj po šesti uri zvečer pripetila še ena prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila Stanislav Rozman iz Kranja je zaradi prekratke varnostne razdalje trčil v osebni avtomobil Stojana Batiča iz Ljubljane. Batičovo vozilo pa je trčilo še v avtomobil, ki ga je vozila Cecilia Žagar iz Šentvida pri Štěni. Ranjen ni bil nihče, škode na avtomobilih pa je za 8500 din.

Le pol ure kasneje se je na nadvozu pri Naklem pripetila še tretja nesreča. Voznik osebnega avtomobila Ciril Pleško se je zaradi prekratke varnostne razdalje zaletel v pred njim vozeči avtomobil, voznik Vinko Gale iz Naklega. Škode na avtomobilih je za 8000 din.

L. M.

Delovna skupnost delovne enote tiskarna

ČP GORENJSKI TISK
K R A N J

razglas

prosta delovna mesta

1. vodje komercialne službe
tiskarna

2. kurjača centralne kurjave

Posebni pogoji:

Pod prvo točko mora imeti kandidat:

- prvo ali drugo stopnjo šole ekonomsko ali komercialne smeri in 3 leta prakse
- srednješolsko izobrazbo in 5 let prakse v komercialni stroki.

Pod drugo točko razglas mora biti kandidat kvalificiran delavec kovinske stroke in vojaščine prost.

Ponudbe pošljite v osmih dneh, t. j. do 29. 10. 1969 pod šifro »Prosto delovno mesto«.

Obisk pri naših telesnovzgojnih organizacijah

Štirinajsta zvezdica pod Mežakljo?

Prihodnjo soboto, 25. oktobra, bo uradno odprta nova hokejska sezona. Ljubitelji tega športa na ledu z nestrpnostjo pričakujejo prvi start hokejistov za naslov državnega prvaka. V letošnji prvi zvezni ligi bo sodelovalo samo šest ekip, ki se bodo med sabo vsak z vsakim pomerile kar štirikrat. Prvenstvo bo letos po mnenju strokovnjakov tega zimskega športa dosti bolj privlačno zaradi izenačenosti ekip. V ligi bodo sodelovali: Jesenice, Kranjska gora, Olimpija, Slavija, Medveščak in Partizan.

Hokejisti Jesenice in Kranjske gore so se za novo sezono sorazmerno dobro pripravljali. Jeseničane, ki gredo že štirinajstič v boj za prvo mesto, je letos pripravljal bivši igralec Ciril Klinar. Pred prvenstvom so odigrali nekaj tekem v tujini, pa tudi na domačem ledu pod Mežakljo so že zaigrali. Tudi ekipa Kranjske gore je bila že na eni turneji, in sicer po ČSSR, vendar so igralci Kranjske gore v vseh petih srečanjih doživel veliki poraz. Tudi letos trenira Kranjsko goro Dušan Brun.

Ekipi bosta v novi sezoni nastopili z naslednjimi igralci:

JESENICE — vratarji: Knez, Zbontar in Novak, branilci: Ravnik, Razinger, Košir in Mlakar; napadalci: Fele, Smolej, Tišler, V. Jan, Hiti, Zbontar, Košir, Eržen in Pirc.

KRANJSKA GORA — vratarji: Makuc in Robič, branilci: Vidmar, Sebjanič, Ambrožič, Razinger, Enlicher; napadalci: Hribar, Škrjanc, Pirih, Sebjanič, Poljanšek, Čemažar, Sušnik, Pipan, Kunšič, Hafner.

Razpored tekem na Jesenicah v okviru prve zvezne lige je naslednji:

I. kolo:
sobota — 25. oktober — Jesenice : Slavija
ponedeljek — 27. oktober — Jesenice : Kranjska gora
petek — 31. oktober — Kranjska gora : Olimpija
ponedeljek — 3. november — Kranjska gora : Partizan

sobota — 8. november — Kranjska gora : Slavija

II. kolo:
sobota — 15. november — Kranjska gora : Medveščak

sobota — 6. decembra — Jesenice : Medveščak

sobota — 13. decembra — Jesenice : Olimpija

sobota — 20. decembra — Kranjska gora : Jesenice

III. kolo:
sreda — 24. decembra — Jesenice : Slavija

četrtek — 25. decembra — Jesenice : Kranjska gora

sobota — 27. decembra — Kranjska gora : Partizan

ponedeljek — 29. decembra — Kranjska gora : Olimpija

sreda — 7. januar — Kranjska gora : Slavija in Jesenice : Olimpija

IV. kolo:
sobota — 10. januar — Kranjska gora : Medveščak

sreda — 21. januar — Jesenice : Medveščak

sobota — 31. januar — Kranjska gora : Jesenice

J. Javornik

Ribnikar za las ob zmago

V nedeljo je bila na cesti med Preddvorom in Jezerškim kolesarska dirka za gorsko prvenstvo Slovenije, ki jo je odlično organiziral kolesarski klub Kranj. Njej se je zbralo precejšnje število slovenskih kolesarjev, predvsem mladiincev, kjer so imeli tudi Kranjčani številno zastopstvo in niso ostali praznih rok. Njihov član, državni mladinski prvak v vožnji na 1000 metrov, Janez Ribnikar je spet vozil odlično in ga je le za nekaj sekund premagal Kastelic iz ljubljanskega Roga. Dober je bil tudi njegov klubski tovarniš Zagar.

Med člani je bil najhitrejši Rudi Valenčič. V zagnzeni borbi je premagal brata Jožeta in Kunaverja. Vsi so člani Roga. V jezerske strmine so se pognali tudi kolesarji turisti. Zmagal je Frelič (Rog) pred državnim prvakom v tej kategoriji Podberščakom iz Krškega.

Dirko si je ogledal nekdanji zvezni trener kolesarjev Zvone Zanoškar, ki je vneto pomagal kranjskim organizatorjem, in eden najboljših nekdanjih jugoslovenskih kolesarjev Janez Žirovnik.

Mladinska štafeta Triglava je zmagala na proggi 3×1000 metrov (8:13,0), člani pa so bili v disciplini 4×1500 m drugi (16:45,9) tesno za tekaci Maribora (16:45,9).

Mlašji mladinec Iztok Kavčič, član Triglava, je zmagal v teku na 400 m (disciplina je bila izven programa prvenstva) s solidnim rezultatom 51,0.

M. Kuralt

Uspešen start kranjskih šahistov

Najboljše slovenske šahovske ekipe letos tekmujejo v okviru dveh republiških lig. V zahodni nastopajo z Gorenjske šahisti kranjskega Borca. V prvih dveh kolih so Kranjčani zmagali, in sicer z naslednjimi rezultati: Borec : Salomit (Anhovo) 4,5:3,5 in Borec : Cerknica 5,5:2,5. Posamezni rezultati drugega srečanja so bili naslednji: Mali : Štefan 1:0, Bukovac : V. Krašovec 0:1, Murovec : T. Simičak 0,5:0,5, Zbil : Krašovec 1:0, Matjašič : Zigmund 1:0, Krek : Troha 1:0, Naglič : Sebal 1:0, Pirc : Simičak 0:1.

V naslednjih kolih bodo Kranjčani igrali takole: 26. oktober — Ljubljana : Borec, 2. november — Borec : Kočevje, 9. november — Novo mesto : Borec, 16. november — Borec : Domžale, 23. november — Koper : Borec, F. Stagar

Z nedeljskega srečanja — Foto: Živulović

Fister tudi rekorder

Atletski klub Rudar je bil organizator letošnjega prvenstva Slovenije v mnogobojih in štafetah, ki je bilo na sporedu v soboto in nedeljo v Trbovljah. Tekmovanje, ki organizacijsko sicer ni doseglo ravnih republiških prvenstev, je prineslo vrsto novih republiških in državnih rekordov.

Franci Fister, član kranjskega Triglava, je v privlačnem peteroboru popravil osem let star republiški in državni rekord Celjana Brodnika in s 3297 točkami dosegel odličen izkupiček. V isti disciplini je bil Napast tretji (2626), Sagadin (oba Tr) četrtni (2464), Jeseničan Klinkon pa šesti (2286).

V peteroboru za članice je zmagala državna rekorderka Marjeta Peče (Ljubljana — 4294 točk), predstavnica Triglava Majda Trček pa je bila s 3071 točkami četrta.

Mladinska štafeta Triglava je zmagala na proggi 3×1000 metrov (8:13,0), člani pa so bili v disciplini 4×1500 m drugi (16:45,9) tesno za tekaci Maribora (16:45,9).

Mlašji mladinec Iztok Kavčič, član Triglava, je zmagal v teku na 400 m (disciplina je bila izven programa prvenstva) s solidnim rezultatom 51,0.

Tudi v Podreči avtomatsko kegljišče

Člani kegljaškega kluba Simon Jenko iz Podrečja se že nekaj časa prizadavajo, da bi tudi v Podreči avtomatizirali dvostezno kegljišče. Sedaj pridno nabirajo denar pri gozdarskih organizacijah, večino del pa bodo opravili sami s prostovoljnimi delom. Obsežna pripravljala dela so

v glavnem že končana in v naslednjih dneh bodo strokovnjaki LIP Bled začeli z montažo obeh avtomatov. Dela bodo veljala okoli 12 milijonov starih dinarjev. Garancijo za avtomate pa je dalo trgovsko podjetje Živila Kranj.

F. Rozman

Od nedelje do nedelje

ROKOMET — Tudi v tem kolu gorenjska predstavnika v republiški moški ligi nista osvojila nobene točke. Rezultati: Kranj : Slovan 18:19 (11:9), Slovenj Gradič : Tržič 20:15 (9:7).

V ženski republiški ligi pa so rokometalnice iz Selce premagale Brežice 9:7 (5:2).

Pari prihodnjega kola: Tržič : Izola, Brežice : Kranj, Polet : Selca.

ODBOJKA — V drugi zvezni ligi je Fužinar premagal Jesenice 3:1. V republiški ligi pa so bili dosegeni naslednji rezultati: Maribor : Kamnik 3:0.

Pari prihodnjega kola: Jesenice : Kaštela, Kamnik : Gaberje.

JUDO — V nedeljo je bilo odigrano prvo kolo republike lige. Triglav je nastopil v Velenju, kjer je dosegel naslednje rezultate: Triglav : Velenje 2:1, Triglav : Impol 3:2. Alpina iz Žirov pa je nastopila v Ljubljani. Žirovci so premagali Šiško s 17:15, izgubili pa so s Olimpijo 6:13.

NAMIZNI TENIS — Pričelo se je tekmovanje tudi v republiški namiznotenistički ligi. V prvem kolu so Kranjčani izgubili z Mursko Soboto z 2:5.

Na republiškem turnirju deseterice najboljših mladićev in mladičink v Ljubljani je Kranjčan Stare zasedel drugo mesto, pri mladičkah je bila Jakopinova šesta, Ramovščeva pa sedma.

J. Javornik

Tragična nedelja v gorah

V soboto, 18. oktobra, in nedeljo, 19. oktobra, sta se pripetili dve ludi gorski nesreči. Janez Rupar in inž. Potočnik Leopold sta si v soboto izbrala smer Kukla—Plašnica, prek Zmajevega grebena in dalje nad Melim potokom do Mlinarice. V višini 2250 metrov sta prišla do Prevčevega stolpa. Tam je Potočnik stopil na kamnit stolplč, ki se mu je odlomil. Omahnil je kakih 15–20 metrov v globino. Ko je Rupar videl, da je tovarš v navezi nadel, je

prišel skočil v zajedo med dve skali na drugo stran grebena in ga tako na vrvi zadržal. Nato se je spustil do ponesrečenca, ga s klini vpel v steno ter čez noč ostal pri njem. Zjutraj je odšel po pomoč v dolino. Proti večeru je do ponesrečenca prispel dr. Ivo Valič, ki je izskočil iz helikopterja. Potočnik si je zlomil levo nogo v gleznu, levo roko v komolcu, ima pa tudi nekaj poškodb na kolku in glavi. Prek noči so ostali pri nem tudi štiri reševalci

iz Kranjske gore, pod njimi pa je v steni bivakiralo še pet reševalcev iz Mojstrane. Zjutraj, v ponedeljek, 20. oktobra, je avstrijski helikopter, za katerega so na polici pod steno pripravili pričakališče, odpeljal ponesrečenega Potočnika do hotela Prisank v Kranjski gori, od koder so ga z rešilnim avtomobilom prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Obenem so se člani jesenskega alpinističnega odseka in kasneje še drugi gorski reševalci trudili z reševanjem petnajstletnega Zarka Bernarda z Jesenic. Jesenski alpinistični odsek je bil organiziral v nedeljo kondicijski pohod iz Martuljka prek severnega grebena Riglice v dolino Pišnice. Pohoda se je udeležilo 11 alpinistov. Pri sestopu skozi okno v severni steni Riglice pa se je pripetila nesreča. Zarko Bernard je sestopal tretji šteto od zadaj. Zadnji v vrsti je bil njegov brat. Predzadnji alpinist je na melišču nehoti sprožil majhen kamen, ki pa je priletel v skalnat kvader na nagnjeni polici. Okoli 30 kilogramov težak kamen se je zamajal in kljub klicu — paži, kamen, — se Zarko ni utegnil umakniti. Z višine kakih 4 metrov mu je padel na s celado zavarovan glavo. Zaradi hudih poškodb — zlomljeno lobanjsko dno, možganska krvavitev — je bil fant vseskozi v nezavesti.

Tovariši so mu skušali pomagati z umetnim dihanjem, vendar se do svoje smrti, kaže 4 ure kasneje ni več zavedel. Okoli osme ure zvečer je bil o nesreči obveščen tudi dr. Ajzman s kirurškega oddelka jesenskega bolnišnice. Že ponoči je prispel v steno kakih 200 m pod ponesrečenca, tako da se je lahko spoznal z njegovimi tovariši. Ponesrečenec pa je imel tako hude poškodbe, da bi bila vsaka zdravniška pomoč zaman.

REZULTATI — razred nad 1300 ccm: 1. Hrovat (Ljubljana — BMW 1600), 2. Berginc (Nova Gorica — BMW 1600), 3. Končar (Ljubljana — Ford 12 M); **razred do 1300 ccm:** 1. Slokar (N. Gorica — cooper), 2. Pušnik (Orehova vas — renault gordini), 3. Vodeb (Ljubljana — glas); **razred do 1150 ccm:** 1. Novinec (Sk. Loka — renault 8), 2. Andrejka (Lukavica — NSU 110), 3. Svetič (Litija — austin mini); **razred do 780 ccm:** 1. Ferlež (Velenje — diana 6), 2. Bertok (Koper — diana 6), 3. Vennik (Sk. Loka — zastava 750); **ekipno:** 1. Nova Gorica, 2. Skofja Loka, 3. Koper.

Nagrada za najstarejšega udeležence je pripadla 62-letnemu Skofjeločanu Matevžu Bogataju, ki se je v razredu nad 1300 kubičnih centimetrov uvrstil na sedmo mesto, nagrada za najmlajšega pa 18-letnemu Francu Jerančiču iz Ljubljane, ki je bil v kategoriji do 780 kubičnih centimetrov deveti.

I. G.

»Akcija 69« Za večjo varnost na naših cestah

V ponedeljek so se v Škofji Loki sestali predstavniki občinskih komisij za varnost v prometu in komandirji gorenjskih prometnih postaj, da bi se podrobnejše pomenili o tako imenovani akciji 69. V prehodnem obdobju tik pred zimo je zaradi mgle, dežja in poledice na naših cestah največ nesreč. Letošnji oktober — ki je navadno mišljen kot prehodni mesec, v katerem se vozniški nekako »navadijo«, na težjo vožnjo v jesenskih in zimskih mesecih — je sicer izjemno lep; zato tudi opozorilna akcija, čeprav jo je republiška komisija za varnost prometa sprožila šele sedaj, ni prepozna.

Na Gorenjskem — kot je znano — že teče program prometnih akcij za leto 1969; naslednja akcija bo prav danes (v sredo), ko bodo delavci milice pregledovali svetla in obrabilost gum na motornih vozilih. Prva akcija Voznik — pešec, pešec vozniški pa je bila pred kratkim.

Po določenem programu bodo podobne akcije za večjo varnost v prometu vsak mesec. Republiško priporočilo je gorenjske delavce milice pravzaprav našlo že sredi dela.

Na sestanku v Škofji Loki so se domenili, da bodo vse uporabnike cest tako vozilke motornih vozil kot pešce, kolesarje in voznike v pregrev z letaki opozorili na bližajoče se vremenske spremembe in v tem tudi na slabše pogoje vožnje na cestah. Na letakih, ki jih bodo tiskali v veliki množini, bo poleg omenjenih opozoril še kratke povzetek določb pravilnika o opremljenosti vozil, ki bodo začele veljati z novim letom.

Občinske komisije za varnost v prometu pa se bodo s postajami milice in s prometnimi postajami domenile še o občasnih lokalnih akcijah, v katerih bodo kontrolirali, kako so vozila opremljena in pripravljena na vožnjo v težkih pogojih.

L. M.

Iščejo okvaro na cevovodu

V soboto je v Stražišču pri Kranju nenadoma zmanjkal tekoče pitne vode. Prenekateli prebivalci pa so bili neprijetno presenečeni in tudi ogorčeni, ker je vode primanjkovalo tudi v nedeljo in ponedeljek. Zato smo poprašali na podjetju Vodovod se je zato takoj odpravila na teren s posebnimi aparati, da bi odkrila okvaro in jo odpravila. Pravijo pa, da imajo pri delu precej težav, ker cevovod poteka prek polj in gozdov in delo kljub aparatom za ugotavljanje šumov in pritiskov počasi napreduje.

Vršilec dolžnosti direktorja Andrej Ster nam je povedal, da so v soboto ugotovili, da je nekje na cevovodu na desnem bregu Save, ki poteka od Stražišča, Orehka, Matveja in proti Smolečniku.

A. Z.

Avtomobil obrnil na streho

Na viaduktu Peračica je v ponedeljek, 20. oktobra, nekaj pred šesto uro zjutraj začelo na poledeneli cesti zanataši osebni avtomobil, ki ga je vozil Auda Bahanjič iz Prijedora. Za njim je vozil

Andrej Mrak v osebnem avtomobilu ter trčil vanj, tako da je Bahanjičev avtomobil obrnil na streho. V nesreči je bil hudo ranjen sopotnik Janko Božič. Škoda cenijo na 12.000 din.

Huda nesreča pri Hrušici

Pri srečanju na cesti med Hrušico in Jesenicami, na čelu ceste, ki jo trenutno pravljajo, sta v torek dopolne trčila osebni avtomobil nemške registracije, voznik Božo Ljutić iz Zadra ter tovorni avtomobil, ki ga je vo-

zil Ivan Brezar iz Kokrice. Trčenje je bilo tako hudo, da je sopotnik Dragan Ljutić kmalu nato umrl v jesenski bolnišnici, medtem ko so voznik in še dva sopotnika v kritičnem stanju, skeden na vozilih cenijo na 6200 din.